

Ustanovitelj: občinske konference SZDL Jesenice Kranj, Radovljica, Šk. Loka in Trzin. — Izdaja CP Gorenjski tisk Kranj. — Za redakcijo odgovorna Albin UČAKAR in Andrej TRILER

GLAS

Cena 40 par ali 40 starih dinarjev
List izhaja od oktobra 1947 kot tednik.
Od 1. januarja 1958 kot poltednik.
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko.
Od 1. januarja 1964 kot poltednik,
in sicer ob sredah in sobotah

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Na Gorenjskem brezposelnost še ni tako huda

Zaskrbljujoče pa je, da mnoga podjetja zapirajo vrata pred novimi delavci

Na zadnji seji skupščine komunalne skupnosti za zaposlovanje delavcev v Kranju se je med drugim pokazalo, da brezposelnost na Gorenjskem še ni velika. Kljub temu, da je število 900, kolikor je na Gorenjskem brezposelnih, precej veliko, pa je to v primerjavi z republiški podatki (14 tisoč brezposelnih) še vedno dokaj ugodno.

Ta primerjava pa nas ne sme uspraviti, ker podatki kažejo, da tudi na Gorenjskem brezposelnost vsak dan narašča. Prav tako se je vredno zamisliti nad podatkom, da je na Gorenjskem med brezposelnimi vse več takšnih s srednjo, višjo ali visoko

izobrazbo. Med njimi so redki, ki smo jih včasih imenovali brezdelneže, ali pa takšni, ki so vsakih nekaj mesecev menjali službo.

Kranjski zavod za zaposlovanje, ki ima dokaj točne podatke o zaposlovanju na Gorenjskem, si dan za dnevno prizadeva, da bi zmanjšal naraščajočo brezposelnost. Zal mu to ne uspeva najbolje, ker precej podjetij ne kaže prav nobenega razumevanja za to. Razen tega so o problemu, zaposlovanja na Gorenjskem oziroma v posameznih občinah v zadnjem času precej resno razpravljali edino sindikati.

Če pa razen tega še ugotovimo:

— da so nekatera podjetja v zadnjem času, ko je brezposelnost nenehno naraščala, zaposlovala delavce z nestrokovno izobrazbo na takšna delovna mesta, kjer bi morali biti inženirji ali pa vsaj tehniki;

— da je danes v podjetjih še vedno veliko delavcev, ki bi se že zdavnaj lahko upokojili;

— da se podjetja še vedno najraje odločajo za honorarne sodelavce in

— da v mnogih podjetjih delavci delajo nadure;

Najbrž lahko tudi ugotovimo, da še tolikšna prizadevanja zavoda za zaposlovanje, sindikatov in drugih organizacij ter organov, da bi zmanjšali brezposelnost, ne morejo uspeti, če podjetja zapirajo vrata pred novimi delavci.

A. Zalar

Veletrgovsko podjetje
KOKRA Kranj

prodaja v svojih poslovalnicah

BLAGOVNICA — Kranj BLED — Bled
KOKRA — Jesenice METKA — Škofja Loka
VESNA — Jesenice SLON — Žiri

moško in žensko konfekcijo
po 60—70% znižanih cenah

	stara cena	nova cena
	N din	N din
moški plašč, 100% volna	370,—	150,—
ženski plašč	331,—	120,—
ženski plašč	339,—	120,—
ženski kostim (kamgarn)	336,—	150,—
moška obleka (terilen)	425,—	250,—
moški suknjiči — modri	255,—	150,—
ženski moltopren plašči	285,—	200,—

IZKORISTITE UGODEN NAKUP

KOKRA — KRANJ

V soboto,
30. septembra,
Glas
na 24 straneh

Zvezni poslanci v Iskri

Kranj, 26. septembra. Skupina poslancev odbora za industrijo zvezne skupščine, ki te dni v okviru priprav na skupščinsko razpravo o položaju našega gospodarstva obiskuje večja slovenska podjetja, se je dopoldne mudila v Iskri. V pogovoru s predstavniki združenega podjetja se je zanimala predvsem za izkušnje in perspektive te gospodarske organizacije ter za vprašanja, ki so povezana z delovanjem reformnih ukrepov.

—ms

Preurejena šola v Železnikih

V nedeljo ob 9. uri je predsednik skupščine občine Škofja Loka Zdravko Krvina ob navzočnosti zveznega poslanca dr. Avgušтина Laha, pomočnika sekretarja za kulturo in prosveto Borisa Lipužiča, predstavnikov družbenopolitičnih organizacij občine Škofja Loka ter prebivalcev Železnikov in okolice, svečano prerezal vrvico pri vhodnih vratih na novo zgrajena šola.

Potreba po povečanju šole v Železnikih se je pokazala že leta 1960, še bolj pa po reorganizaciji šolske mreže na tem področju, ko je leta postala centralna šola za vso Selško dolino. Seveda pa z gradnjo ni bilo mogoče začeti takoj, saj je bilo potrebno pripraviti projekt in zbrati potrebna sredstva. Tako je podjetje Tehnik z začetnimi deli pričelo junija

lani. Celotna gradnja je veljala 145 milijonov starih dinarjev. Pretežni del sredstev sta prispevala občinska skupščina in sklad za šolstvo, 35 milijonov delovne organizacije Selške doline in okoli 4 milijone gozdni posestniki. Vendar pa vsa podjetja kot tudi posamezniki še niso v celoti poravnali svojih obveznosti, tako da je investitor dolžan izvajalcu del še okoli 10 milijonov starih din. Od podjetij moramo pohvaliti Niko Železniki, ki je prispevalo že celotni znesek 3.700.000 starih din.

V preurejeni osemletki je 18 oddelkov, obiskuje pa jo 550 učencev. Novi prostori so svetli, opremljeni z modernim šolskim pohištrom ter bodo nedvomno pripomogli tudi k boljšim učnim uspehom.

S. Z.

Interniranci Flossenbürga v Ljubljani

V soboto, 30. septembra, ob 16. uri se bodo v domu Maksa Perca v Ljubljani zbrali preživeli interniranci koncentracijskega taborišča Flossenbürg. Prireditelji želijo, da se tega srečanja udeležijo tudi svojci umrlih.

tracijskega taborišča Flossenbürg. Prireditelji želijo, da se tega srečanja udeležijo tudi svojci umrlih.

Obrazi in pojavi

Pred kratkim smo v uredništvo prejeli pismo bralca, podpisanega samo z začetnicami. V pismu pravi, da ni vse tako rožnato kot smo poročali o nekem podjetju in nam celo očita laž. Pismo zaključuje z besedami: vse, kar sem napisal, vam lahko potrdijo tudi moji sodelavci, toda kljub temu se ne upam podpisati, ker bi lahko dobil delovno knjižico.

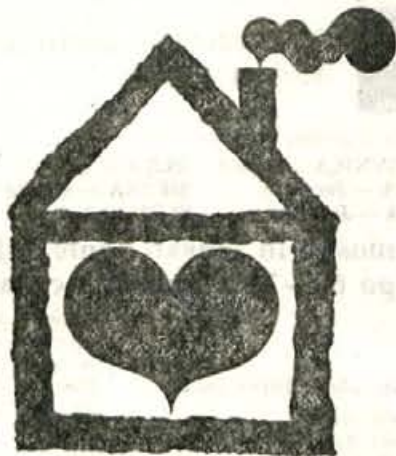
Nepodpisanih prispevkov navadno ne objavljamo. Naj ga vržemo v koš? Zakaj nam je pisal? Ali zato, da bi za njegovo mnenje vedeli samo v uredništvu ali da bi seznanili tudi bralce? Nas je hotel spodbuditi, da bi še enkrat preverili resnico? Resnica boli! Zakaj

strah, da bo dobil knjižico? Kdo najbolje pozna razmere v nekem podjetju? Razumljivo da delavci in ne časnikarji. Časnikarji se sicer trudijo, da bi bralci zvedeli samo resnico, toda tudi spodleti jim. Vaša naloga je, da nam poveste, kje vas čevelj žuli. Glas ni namenjen senzacijam in izživljanju posameznikov. Postati bi moral glas bralcev, bralci bi morali postati podpisniki člankov. Se sramujete vaše pisave in jezika? Brez skrbi, za to je uredništvo.

Približati se bomo morali drug drugemu, zakaj samo tako bo Glas — poudarjam: vaš list — nekaj vreden in bo imel tisto poslanstvo, čemur je namenjeno. Pišite nam in podpišite se s polnim imenom.

Učakar

RAZSTAVA IN PRODAJA POHIŠTVA

BLAD - FESTIVALNA DVORANA
od 30. IX. do 8. X. od 9. do 19. ure

SLOVENIJALES

V jeseniški občini

Krajevna organizacija ZK Žirovnica — prva

Če rečem prva, to ne pomeni, da je med organizacijami zveze komunistov nekakšno tekmovalstvo. Zelen sem le povedati, da je bila pretekli četrtek v dvorani gostilne Zelenica na Selu prva konferenca komunistov, ki so po reorganizaciji vključeni v krajevno organizacijo zveze komunistov Žirovnica. To pa je bila prva konferenca po reorganizaciji, ki je v teku, v jeseniški občini.

Referat, o reorganizaciji zveze komunistov in razvoju samoupravne družbe je imel Jože Vidic.

V razpravi je sodelovalo večje število prisotnih, ki so obravnavali krajevne probleme. Zvonko Mežek, predsednik krajevne skupnosti, je govoril o delu krajevne skupnosti v njenem štiriletnem mandatnem obdobju. »Ko smo pred štirimi leti ustanovljali krajevne skupnosti,« je dejal tov. Mežek, »ljudej sploh niso razumeli vloge krajevne skupnosti. Menili so, da je to podaljšek občinske uprave ali pa občina v miniaturi, ne pa, da je to lokalna samouprava.« Mežek je tudi dejal, da so bile vse seje sveta krajevne skupnosti v zadnjih štirih letih sklepčne, kar je redek primer zavednega dela njenih članov.

V razpravi so se komunisti tudi dotaknili vprašanja urbanističnega razvoja desetih vasi na področju Žirovnice, posebno pa turističnega razvoja Završnice. Domačini očitajo občini, da vlaga vse napore za turistični razvoj Črnega vrha nad Jesenicami, da pa so povsem pozabili na Završnico. Završnica namreč daje široke možnosti rekreacije kot le redko kateri kraj v jeseniški občini; ribolov, čolnarjenje, nogomet, odbojka, košarka, plavanje, taborenje, planinstvo itn. Domačine pa skrbi tudi, da ne postane nekega dne Završnica plen graditeljev na črno raznih vikend hišic, kar bi onemogočilo gradnjo večjih turističnih objektov in igrišč. O pomenu reorganizacije ZK, o gospodarski reformi in o težavah železarne je govoril Tomaž Ertel, član občinskega komiteja in sekretar komiteja ZK Železarne Jesenice.

Na konferenci so s tajnimi volitvami izvolili novega sekretarja, dva člana občinske konference ZK in sedem članov sekretariata. Če povejmo še to, da se nihče od predlaganih kandidatov ni branil prevzeti funkcije, lahko rečem, da je konferenca komunistov v Žirovnici povsem uspela.

Jože Vidic

Priprave na sindikalni občni zbor v Kranju Delovne konference v sindikalnih podružnicah

Kot smo že pisali, je občinski sindikalni svet v Kranju pretekli teden pripravil na Bledu seminarje za predsednike sindikalnih podružnic v kranjski občini. Na teh seminarjih, ki se jih je udeležilo 72 predsednikov sindikalnih podružnic iz vseh dejavnosti, so razpravljali o mnenju slovenskih delavcev o sindikatu, o delu občinskega sindikalnega sveta in o nalogah sindikalnih podružnic pri pripravah na sindikalni občni zbor.

Dogovorili so se, da bodo v okviru priprav na občni zbor v vseh sindikalnih podružnicah v kranjski občini od 16. do 23. oktobra delovne konference, na katerih bodo izvršni odbori skupaj s člani sindikata pregledali dosedanje enoletno delo sindikata, se dogovorili, kaj naj sindikalne organizacije delajo v prihodnje in izvolili delegate za občinski zbor. Menili so tudi, da se bodo tako sindi-

kalna vodstva še bolj približala članom sindikata in se seznanila, s kakšnimi težavami se srečujejo člani v delovnih organizacijah. Zato pričakujejo, da se bo na konferencah pokazalo, kaj naj vodstva sindikalnih podružnic in občinski sindikalni svet upoštevajo pri sestavljanju programov dela v prihodnje, predvsem pa, na katera vprašanja naj bi člani sindikata v kranjski občini dobili odgovor že na občnem zboru občinskega sindikalnega sveta.

Da bi bile delovne konference sindikalnih podružnic res delovne in bi na njih dobili odgovore, kaj naj dela sindikat v delovni organizaciji in v občini v prihodnje, pa bo v tem času največ odvisno od izvršnih odborov sindikalnih podružnic. Ti bi namreč že pred konferenca-mi morali ugotoviti, kateri so glavni problemi, ki tarejo člane sindikata v delovni

organizaciji. Tako bi za nekatera vprašanja in probleme našli rešitve že na konferencah in občnem zboru, ostala pa bi upoštevali pri programu dela za leto 1967-68.

A. Zalar

Zakaj fluorografska akcija?

Tuberkuloza je še vedno najbolj razširjena bolezen na svetu, vendar pa je v naprednih državah zdravljenje te bolezni že tako napredovalo, da je danes umrljivost mnogo manjša, kot je bila pred nekaj leti.

Tudi v Sloveniji, posebno pa v kranjski občini, je v zadnjih letih število obolenj za tuberkulozo precej padlo. To dokazuje, da je zdravljenje te zahrbtno bolezni danes veliko bolj uspešno. Kljub temu pa je zdravljenje še vedno precej dolgo, človek pa, ki je zbolel za tuberkulozo, je precej časa nesposoben za delo. Predvsem pa je zdravljenje in ozdravitev odvisna od tega, kdaj bolezen odkrijemo. Čim bolj je bolezen zastarana, tem dlje traja zdravljenje.

Odkar se je skrb za preprečevanje tuberkuloze prenesla na skupnost in ni več stvar posameznika, se je utrdilo tudi prepričanje, da je gospodarsko najcenejše preprečevanje te bolezni. Prav zato bo tudi letos v kranjski občini fluorografska akcija, ki je prav tako ena izmed oblik odkrivanja in preprečevanja tuberkuloze. Ta akcija bo od 2. do 30. oktobra in bo zajela vse občane, starejše od 15 let.

Tuberkulozo danes lahko odkrijemo prej preden se pojavijo njeni znaki s tuberkulinskim testom in rentgenskimi pregledi. Množični rentgenski pregledi pa se delajo ravno s fluorografiranjem. S fluorografiranjem pa ne ugotovimo samo začetek pljučne tuberkuloze, ampak tudi pljučnega raka in druga obolenja prsnega koša.

Pravočasno odkritje tuberkuloze in pljučnega raka torej danes zagotavlja tudi uspešno ozdravljenje. Zato se moramo zavedati, da bomo z odkritjem vsakega novega bolnika preprečili dolgotrajno ozdravljenje in nevarnost razširjanja bolezni. Prav nevarnost razširjanja te bolezni pa likratni tudi narekuje, da še nekaj let ne bomo smeli prenehati z vztrajnim in neprestanim bojem proti tuberkulozi.

Štab za fluorografiranje
Komisija za propagando

Iz dela mladih v radovljiški občini Težave z letnimi konferencami

Za politično življenje mladih v radovljiški občini so značilne precejšnje težave pri organizaciji letnih konferenc mladinskih aktivov. Čeprav bi morale biti konference končane do konca septembra, je bila konferenca doslej le na Srednji Dobravi. Konferenca v Ljubnem zaradi slabe udeležbe ni bila sklepčna, do konca meseca pa jih nameravajo imeti v Iskri Lipnica in Plamenu v Kropi.

Na občinskem komiteju ZMS Radovljica so v zadnjem času skoraj vse akcije bolj »po mladinsko«, t. j., da se mladi dogovore o posameznih zadolžitvah neposredno nekaj dni pred akcijo. Pravijo, da je na ta način manj govorjenja in da so tudi rezultati dela boljši.

Kljub tej navidezni dejavnosti »iz dneva v dan«, pa ima občinski komitej pred seboj le skrbno začrtano pot. V prvi polovici oktobra bodo sklicali posvet z mentorji mladinskih organizacij na šolah, da bi se z njimi pomenili o novih metodah dela. Ze več let namreč opažajo, da so šolske in razredne skupnosti vse preveč ločene od dela mladinske organizacije. Na posvetu se bodo skušali dogovoriti, da bi tudi te oblike udejstvovanja mladih v večji meri vključili v delo mladinske organizacije — ali bolje, da bi bilo to delo pod okriljem organizacije.

Zamisel o takšnem načinu dela ni nova. Brez dvoma lahko takšna akcija pomeni delno s premembo v delu mladinske organizacije, saj se je ta način ponekod že obnesel. Zanimivo je namreč, da imajo na Šolskem centru za kovinsko stroko in obrt lesne stroke v Skofji Loki že dlje kot leto dni podobno prakso.

P. C.

Blejska mladina hoče klub

Na pobudo občinske konference SZDL v Radovljici so pred nedavnim na Bledu ustanovili aktiv ZMS. Mladi so to z odobravanjem sprejeli in se takoj z vneto vključili v delo. Sedemčlanski sekretariat se je sestel in začrtal smernice novemu mladinske-mu aktivu. Tako nameravajo blejski mladinci organizirati nekaj seminarjev, predavanj in javnih razprav.

Najpomembnejša naloga, ki si jo je zadal aktiv, pa je ustanovitev mladinskega kluba, ki ga blejska mladina, posebno v izvensezonskem času pogreša. Blejski mladinci upajo, da bodo ob pomoči občinske skupščine in drugih organizacij našli ustrezen prostor, ki jim trenutno dela največ težav.

R. B.

Kupujte v trgovini

Elektrotehne v Kranju

Prešernova ul. 9

- gospodinjski aparati
- akustični aparati, televizija
- elektroinštalacijski material

Dobri proizvodni in izvozni rezultati

Elan je v osmih letošnjih mesecih izdelal za 47% več športne, telovadne in zaščitne opreme kot v enakem lanskem obdobju — 65% vse proizvodnje za izvoz

Med gospodarskimi organizacijami v radovljiški občini, ki dosegajo letos dobre proizvodne rezultate, je tudi tovarna športne opreme Elan v Begunjah. V osmih mesecih je izdelala za 28 milijonov novih dinarjev športne, telovadne in zaščitne opreme, ali za 47% več kot v enakem lanskem obdobju. Res je, da te proizvodnje še niso v celoti prodali, ker je pač vezana na sezono — smuči, hokejske palice itd. Junija in julija pa je že odpremila 36 vagonov smuči, čolnov in druge opreme. Avgusta je izvozila za 100.000 dolarjev, medtem ko je vse prvo polletje izvozila za 456.000 dolarjev, do konca avgusta pa za okroglo 700.000 dolarjev. Sodeč po sklenjenih kupčijah bo letos Elan izvozil za nad 1.500.000 dolarjev. Lani vse leto za 1.378.261 dolarjev. V celoti izvozi okrog 65% vse proizvodnje.

To so pravzaprav najbistvenejši podatki o letošnjih gospodarskih gibanjih v Elanu. Moč jih je podpreti še z nekaterimi drugimi. Število zaposlenih so povečali za 11%, proizvodnjo pa za 47%, kar dokazuje, da gre precejšen del porasta na račun večje produktivnosti. Lani so dokončali rekonstrukcijo, uvedli novo tehnologijo, bolj izkoriščajo delovni čas in material itd. Uveljavili so se na domačem in tujem tržišču, kar je prav tako važen pogoj za doseganje ugodnih gospodarskih rezultatov. Elan je leta 1954 izvozil le

za 51 dolarjev, oziroma nekaj parov smuči. O tem, koliko so izvozili lani in koliko bodo letos, pa smo že omenili. Celotna lanska realizacija je znašala okrog 31 milijonov novih din, letos računajo na 40 milijonov.

Tako povečano realizacijo so dosegli z nekaterimi novimi izdelki, kot so čolni, ki so jih letos prodali okrog 1000 — od tega nad 700 v skandinavске dežele. Od 160.000 parov smuči, kolikor jih imajo letos v programu, bodo izdelali 30.000 parov metalnih, lani le 18.000, okrog 10.000 parov plastičnih smuči itd. Razposlali so že prve

količine sank, ki jih bodo letos naredili 12.000, 6000 hokejskih palic in precejšnje količine smučarskih palic. Za njihov promet so pomembna tudi zaščitna sredstva, razne lestve, pasovi in druga oprema za gasilce, telovadno orodje itd.

Letošnjo jesen so dobili zlasti veliko naročil iz ZDA in kot kaže bodo ZDA v prihodnjem letu na prvem mestu v Elanovem izvozu. Sprejeli so naročilo za pol milijona dolarjev smuči. Doslej so bili največji odjemalci: Svica, Kanada, Italija, Francija in skandinavske države. J. Podobnik

Kaj bo z mostom v Puštalu?

Na zadnji seji občinske skupščine Skofja Loka so odborniki sklenili, da se iz sredstev rezervnega sklada občine dovoli financiranje obnove mostu v Puštalu. Za obnovo se sme porabiti toliko sredstev, kolikor bo znašala razlika od prispevka republiškega cestnega sklada do višine predračunske vsote, ki znaša približno 57 milijonov starih dinarjev. Kljub temu pa most verjetno še diže ne bo obnovljen, ker Zavod za raziskavo materiala in konstrukcij SRS v Ljubljani še ni opravil vseh potrebnih raziskav pa tudi Projektivno podjetje v Kranju zavlačuje z izdelavo načrtov.

Daklej bo torej potrebno vse kamionske in avtobusne

prevoze usmerjati prek še prej močno obremenjenega ozkega grla na Spodnjem trgu? Zaradi zmanjšanja dovoljene obremenitve mostu je bilo potrebno ukiniti redno avtobusno linijo prek Skofje Loke—Sore—Medvod. Prav tako ni možen prevoz otrok iz Hrastnice v Šola. Zelo je prizadeto tudi podjetje Invalid v Puštalu, ki mora svoje prevoze v Skofjo Loko usmerjati prek Medvod.

Gradnja novega mostu je torej več kot nujna. Denar je zagotovljen, zato bi bilo prav, da Zavod za raziskavo materiala in Projektivno podjetje čimprej pripravita vse potrebno, da se z deli lahko začne. —sz

Dela kasnije

Ob dobri letini so kmetje precej zaskrbljeni, saj jih je deževje pretekli teden resno oviralo pri spravljanju pridelkov. Številni kmetje še niso pospravili otave, krompirja in drugih pridelkov. Čas je tudi za obiranje sadja. Dež in veter čisto »obirata« sadje, ki ga pridelovalci uporabljajo le za mošt in žganje. Da s tem nastaja velika škoda in da se vrednost pridelka zmanjšuje, ni potrebno posebej omenjati. Stari ljudje pravijo, da bo letos dolga in hladna zima.

J. Vidic

V dveh mesecih pokrili polovico polletne izgube

S prometom, ki so ga dosegli v juliju in avgustu, so v klimatskem zdravilišču, sedaj hotel Franc Rozman v Martuljku, pokrili polovico polletne izgube. Kolektiv je zadovoljen z doseženimi rezultati in si zastavlja nove naloge. Hotel, v katerem je 186 postelj, je bil julija in avgusta poln. Prevladovali so gostje iz srednje Italije, zato so prilagodili njihovim krajevnim razmeram tudi kuhinjo in s tem ustvarili več zadovoljstva in dobrega počutja. Kljub uspehu julija in avgusta, pa ne bodo uspeli pokriti še preostale izgube — še 12.000 novih dinarjev — kajti v mesecih september, oktober in november, deloma tudi december, ne pričakujejo posebno velikega obiska.

Prehod z zdravstvene dejavnosti na turistično je bil prehitel, še zlasti zato, ker se kolektiv pred tem ni ukvarjal s turistično dejavnostjo. Kolektiv ni bil niti materialno niti moralno pripravljen na prehod iz planskega na tržno gospodarstvo. Toda kot kažejo podatki in upi za zimsko ter prihodnjo letno sezono, so led prebili in se bodo z vztrajnim in trdim delom lahko hitro uveljavili. Osnovni porok za to je Martuljk. Potovalna agencija Generalturist jim je že posredovala holandske turiste za vso zimo. Vsako izmenjo jih bo po 15. Za novoletne praznike se je prijavila skupina 45 gostov iz Italije, ki bodo ostali v Martuljku 8 dni. Tudi v septembru in oktobru bodo imeli nekaj gostov, tako domačih kot tujih. Na svoj račun pa prihajajo na oddih in zdravljenje tudi gosti, ki so se že pred leti zdravili v Martuljku.

Albanija — kupec na Jesenicah

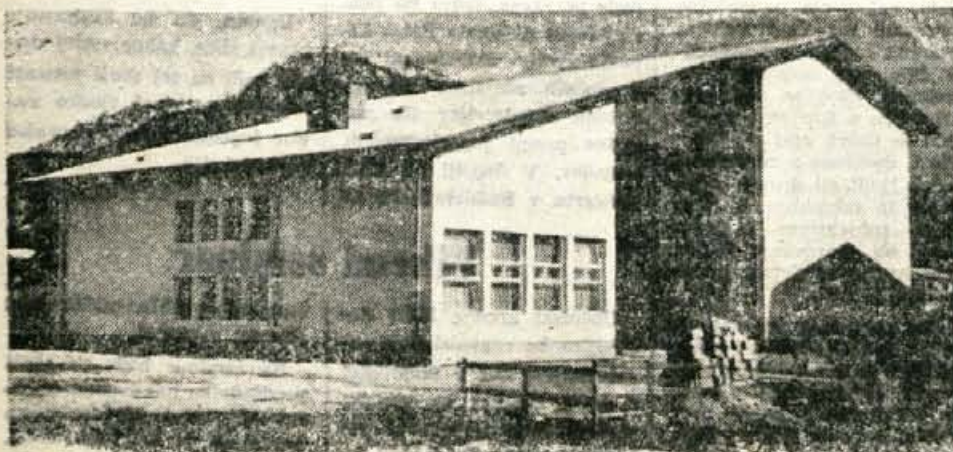
Številni mednarodni zapletli so kar zasenčili sosednjo Albanijo, saj o njej zadnje čase malo slišimo. Zato je zanimiva novica, da se je letos Albanija pojavila na Jesenicah kot kupec. Alpinport iz Tirane je naročil v jesenški železarni 85 ton pločevine, dimenzije 1000 x 2000 x 8 mm. Po pogodbi bo plačala Albanija za tona pločevine 142 kilorinskih dolarjev.

Od Reke do Drača bodo pločevino prepežjali z ladjo, nato pa do Tirane po železnici.

V današnjem položaju je tudi takšno, čeprav majhno naročilo dobrodošlo.

J. Vidic

Kolektiv je sklenil, da bo od 15. septembra do 31. marca znižal penzijske cene. Za domače goste, ki bodo ostali 30 dni v hotelu, bo dnevalni penzion 24 novih din, za tiste, ki bodo ostali le deset dni, pa 26 novih din. Podobno velja za tuje goste, vendar se v tem primeru gibljejo cene med 30,5 N din in 32,5 N din. J. Podobnik

NAGRADNA PRODAJA**RUSKIH RIB IN KOMPOTOV****609 LEPIH NAGRAD****PREHRANA**

ŠOLA V SMLEDNIKU — Nova sodobna šola v Smedniku, ki je veljala 35 milijonov starih dinarjev, je osrečila tamkajšnje prebivalce. Svoj prispevek za izgradnjo šole so dale tudi tovarna Color v Medvodah, tekstilna tovarna Medvode in tovarna Tesnilka. — Foto: F. Perdan

Z razstave v galeriji na loškem gradu Grafika Štefana Simoniča in Marjana Teržana

Po dvomesečnem premoru so se minili petek vrata v galeriji na Loškem gradu zopet odprla. Toda grešili bi, če bi Škofji Loki očitali, da je v poletnih pasjih dneh zapadla v kulturno mrtvilo. — Nasprotno! Medtem ko je večina dejavnosti nekako dremala — kar se za čas dopustov in oddiha spodobi — je postalo mesto za kratak čas pravi eldorado za slikarje. Ni naš namen ponovno pisati o uspehi Groharjevi slikarski koloniji, dogodek je tako ali tako doživel velik odmev v slovenskem tisku. Hoteli bi samo opozoriti, da je prireditelj pomenila logični zaključek, labodji spev in hkrati vrhunec kulturnih prizadevanj mesteca v sezoni

1966/67. Na pragu nove sezone si lahko samo želimo prav tako plodne žetve, kajti gaz je utrla, začetne težave, pomisleki in dvomi premagani, organizatorji pa ob doseženih uspehih ohrabreni.

Dne 22. septembra smo bili torej priče odprtju prve iz serije novih likovnih razstav v Škofji Loki. V galeriji sta razobesila svoje grafike slikarja Štefan Simonič iz Kranja ter Marjan Teržan iz Ruš pri Mariboru. Precejšnjemu številu prisotnih je umetnika predstavil direktor Loškega muzeja Andrej Pavlovec. Ni naključje, da prireditelj v uvodni razstavi nudi gostoljubje tema dvema, po letih ustvarjanja dokaj mladima in svežima likovnikoma. Ne-

kateri očitki, da zahajajo v škofoješko galerijo le mladi, še neveljavljeni umetniki, prav gotovo niso pravični. Galerija je na voljo vsem, tako bi lahko v dolgem seznanju dosežanih razstavljavcev našli že znana imena, kot tudi mlade umetnike, ki si šele utirajo pot navzgor. Očitki, da zaradi slednjih trpi ugled galerije, so smešni in neosnovani. Če so prireditelji naklonjeni mladim, ki seveda ne morejo precej prodreti v galerije republiškega kulturnega centra, je to samo razveseljivo. Čas je, da se tudi njim odpre pot med ljudi, da dobijo možnost predstaviti se širši javnosti. Marsikdo od njih po svojih kvalitetah dosega renomirane starejše kolege, ki čisto počivajo na lovorikah stare slave.

Za Kranjčana Simoniča predvsem lahko trdimo, da je dovršen mojster grafične tehnike. Poprečen obiskovalec bi zlasti v njegovih zgodnejših delih zaman iskal sledove predmetnosti. Zdi se, da zunanji svet ne zadovoljuje njegovih umetniških hotenj. Je nekako iskalec golih abstraktnih oblik, ki pa v njih prav zato prihaja do izraza osupljiv smisel za kompozicijo, poudarjen s kontrasti med črnilno in belino. V teh malih ploskvah se kaže umetnikov čut za lepoto in skladnost, ki lahko oplojen z mojstrskim obvladovanjem grafične tehnike, zadovolji še tako prefinjenega poznavalca. V zadnjih delih se zdi, da se avtor zopet vrača nazaj k predmetu, k snovnosti. Dvojnost, ki jo s tem doseže, rahlo spominja na tolikanj kritizirani in hkrati opevani op-art stil.

Teržan, poznan z več razstav po Stajerskem, zapuša nekoliko drugačen vtis. Zdi se, da je že prešel abstraktne vode in da se v svojih delih približuje ekspresionizmu, seveda v dopustnih mejah. Ni tako neprizadet do zunanje sveta, saj svoje ustvarjalne zmožnosti posveča človeku in stvarem. Lalkom bodo njegova dela bolj razumljiva in dostopna, dasi so vse prej kot skopa s finesami, značilnimi za dobro grafiko. Celovitost, dosežena z združitvijo podob ljudi ali drugih predmetov in subjektivnim čutenjem, subjektivno prizadetostjo ob opazovanju le-teh, daje njegovim delom pravo vsebino in težo.

Za zaključek, ki naj bo nekaj kratek povzetek oznake obeh razstavljavcev, bodo morda najprimernejše besede, s katerimi je končal svoj uvodni nagovor Andrej Pavlovec: če bi povedano splošilo in skržilo v dve besedi, bi lahko rekli Teržanu mislec, Simoniču pa ustvarjalec.

I. Guzelj

B. Sprajc

Filmi, ki jih gledamo

BEN HUR — barve, široko platno, množice statistov in malo domiselnosti — Film so najbolj nestrpnost pričakovali v kinematografskih podjetjih. Zda nestrpnost pričakujejo distributerji in računovodje po teh podjetjih, koliko bodo iztržili zanj. V svetu ga je videlo veliko gledalcev. Takšen pa je bil tudi poglaviti smoter ustvarjalcev.

D. W. Griffith je leta 1916 posnel film Nestrpnost. Samo eno je, kar ponuja primerjavo! Griffith je tedaj posnel svoj film z velikim kupom denarja. Še danes o izdatkih za ta film govore filmski delavci z nekakšnim spoštovanjem. Zakaj? Množice statistov, filmskih igralcev, bogata scenografija, izredna kotska scenografija, izredna kotska opremljenost, vse to je Griffithu služilo, da je naredil film, ki pomeni v filmski umetnosti velik korak naprej v iskanju svojega lastnega izraza, svojih lastnih, posebnih karakterističnih značilnosti, ki so filmu prinesla ime umetnosti. — Wyler, režiser Ben Hurja je porabil za snemanje svojega filma skoraj toliko denarja kot Griffith William Wyler je prvo napačno naredil že pri izbiri scenarija. Dramaturgija naključja, ki je neprestano prisotna v njegovem filmu, poenostavlja, posplošuje, vodi skoraj že v naivnost. Tako zbledi pred nami osnovni konflikt med Ben Hurjem in Mesalo, postane nenavaden, v posebnih razmerah porojen in obenem ga Wyler še poenostavlja, mu daje pridih sentimentalnosti.

Tako Wyler kot Griffith sta imela dovolj denarja. Griffith govori o ljudeh, nas prepričuje. Wyler le slika s scenografijo, kostumi in igralci. Oscarje si je film za tehnično dovršenost brez dvoma zaslužil. Ampak nagrade so zastoj, film pa je stal cel kup denarja! Denar pa žele producenti nazaj! In denarja je bilo veliko, zelo veliko! Zakaj bi mu potlej ne dali še nagrade za režijo?

In še misel o igralcih!

Filmska igra se razlikuje od gledališke. Značilnosti prve so pogojene z milimetrsko natančnostjo kamere, ki zabeleži sleherni premik in spremembo na obrazu. Wyler pri vseh igralcih, s tega stališča, ni imel sreče. Nekateri, tudi Charleton Heston, so po načinu interpretacije svojih vlog bolj sodili na oder, kot pa na filmsko platno.

NAJSTAREJSI FERCHAUD — Belmondo je naredil usluhu Pieru Melvillu — Čisto zares. Prijatelja sta in Belmondo sam pravi, da ga zelo spoštuje. Zato, pravi, in zaradi dobrih odnosov s producenti, je igral v nekaterih njegovih filmih.

Simenonova kriminalka, ki je služila kot literarna predloga Melvillovemu filmu, je obravnavala skoraj gotovo zanimivo zgodbo. Melvill je menil, da je našel okvir, v katerega bo vključil razmišljanje o človeku, ki pripada sloju bogatih, ki ga je pohlep po denarju odtujeval od ljudi. Obenaj je postavil mladega človeka, z drugačnim odnosom do sveta in drugačnim pojmovanjem okolja, presojanja situacij in vrednot. Drug ob drugem, prvi kot bančnik na begu in drugi kot njegov sekretar, ki se pri njem zaposli, ker spozna, da tudi v ringu kot boksar ne bo uspel, preživita precej časa.

Melvill podčrtuje razliko med svojima junakoma skoraj do banalnosti. Tudi tiste, kar je tega filmskega ustvarjalca morda nekoč vključevalo v krog novovalovcev, v tem filmu ni moč najti. Celotno značilne dinamike, nemirne kamere, in iznajdljive montaže, ne zasledimo. Le Belmondo, ki v krog novovalovcev nedvomno sodi, spominja na to filmsko smer v Franciji. Njegova igralska kreacija pa je, čeprav odlična, premalo, da bi po njej presojali film Piera Melvilla.

Delo kulturnih društev v kranjski občini Sektorske konference in programi dela

Ze nekaj let nazaj kulturna in prosvetna društva v kranjski občini pri svojem delu ne poznajo več samo jesensko-zimske sezone. Razni prazniki in druge prireditve in ne nazadnje tudi potrebe po kulturnem življenju na vaseh terjajo, da društva pripravljajo svoje programe dela za vse leto.

Prav v teh dneh so v obč. sektorske konference, na katerih več društev skupaj razpravljajo o raznih gledaliških prireditvah v jesensko-zimski sezoni, hkrati pa sestavljajo programe dela za prihodnje leto. Ze po dosedanjih sektorskih konferencah lahko zaključimo, da bo gledališka dejavnost v kranjski občini v tem in prihodnjem letu precej razgibana in zanimiva. Razen tega večina društev predvideva v programih tudi druge oblike, razna predavanja itd. Prav tako je predvideno, da bodo decembra v občini še delovne konference, ki bodo nekakšne tribune prebivalcev posameznih vasi, na katerih bodo skušali ugotoviti, kateri so glavni lokalni problemi. Nekatere izmed njih pa bodo skušala rešiti potem tudi po-

samezna društva v prihodnjem letu.

Danes je v kranjski občini 31 kulturno-prosvetnih društev in 13 samostojnih skupin. Vsi ti bodo letos, tako je predvideno, dobili za redno delo 11 milijonov starih dinarjev. Razen tega pa bodo nekatera društva — Besnica, Podblica, Kokrica, Predvdvor itd. — dobila še okrog šest milijonov starih dinarjev za gradnjo ali dograditev kulturnih domov in drugih objektov.

Društva v kranjski občini potrebujejo danes denar za redno delo, za vzdrževanje in nekatera za manjše investicije. Čeprav denarja ni veliko in ga vsako leto primanjkuje, pa društva dobivajo denar za redno delo in za posamezne investicije. Težave so le z denarjem za vzdrževanje. Na srečo ne povsod, vendar pa se v občini še vedno najdejo takšne krajevne skupnosti oziroma posamezniki, ki jim kulturno življenje na vasi oziroma v krajevni skupnosti pomeni poststransko ali pa celo nepotrebno dejavnost.

A. Zalar

Prešernov zbor gostuje v Angliji in Holandiji

Pevski zbor France Prešeren iz Kranja je med najboljšimi slovenskimi pevskim zbori. Visoka priznanja za svoje reproduktivno delo je dobil na številnih nastopih, gostovanjih in tekmovanjih doma in v tujini.

Zbor odpotuje te dni na šestdnevno turnejo v Anglijo in Holandijo. V sestavi moškega, ženskega in mešanega pevskega zbora bo pod vodstvom dirigenta Petra Liparja izvajal skladbe od renesančnih mojstrov do sodobnih skladateljev ter narodne pesmi jugoslovanskih narodov. V Angliji bo imel koncerta v Saddleworthu in

prijateljskem mestu Oldhamu. Poleg koncertov pa bo posnel svoj program tudi za angleško radio-televizijo.

V Holandiji bo imel koncert v prijateljskem mestu Valkenburg, razen tega pa bo sodeloval še pri odkritju spominskega obeležja na Kerkplein in pri spominski svečanosti pri spomeniku talcev na Caubergu.

Upamo, da bo Prešernov pevski zbor, kakor vselej doslej tudi na tej svoji turneji uspešno prikazal visoko raven jugoslovanske zborovske reprodukcije.

- ar

Vikend seminar

Občinski komite ZMS Radovljica bo organiziral s sodelovanjem DU v Radovljici 7. in 8. oktobra na Vodiški planini tako imenovani vikend seminar. To je ena izmed novih oblik dela v mladinski organizaciji. Seminar na Vodiški planini bo poskus,

kako bi se takšen način dela obnesel v praksi.

Na seminar bodo povabili predsednike mladinskih organizacij. Tema dvodnevne seminarja je Razmerje fant, dekle in mladinska etika. Če bo seminar uspel, bodo poskusili z njimi tudi v ostalih krajih.

Ljudje

Delo je v petek, 22. septembra, objavilo sliko ameriškega vojaka v Vietnamu, ki je sodeloval v vojaških operacijah blizu Da Nanga in ki si je na čelado napisal: »Make war, not love« (v prevodu: »Pojdimo se vojno, ne ljubezni« ali morda bolje: »Raje pobijaj, ne ljubi«). Znano geslo nasprotnikov vojne v Vietnamu in vojne nasploh je namreč prav obratno: »Make love, not war«. »Make love« pomeni po oxfordskem slovarju delati to, kar delajo zaljubljeni, torej ravnati ustrezno temu, kar si; stavek objavlja celovito, resnično ljubezen, kakršne zahod menda sploh ne pozna več. Črni humor ameriškega vojaka je sila zgovoren in značilen za ameriške agresorje.

Vsak dan beremo v dnevnem časopisu poročila o bombnih napadih in bojih v Vietnamu. Postali smo neobčutiljivi za te vesti; preberemo jih mimogrede kot poročilo o prometni nesreči ali zapis s seje občinske skupščine. Nič novega ni več v

»Make war, not love«

njih: vsak dan bombe, tisoče bomb, vsak dan mrtvi, veliko mrtvih. To postane dolgočasno. Na primer: »Trije ameriški bataljoni so začeli danes veliko operacijo v delti Mekonga, da bi obkrožili bataljon osvobodilne vojske v pokrajini Dinh Toung. To je del operacije Coronado, ki se je začela v sredo z ostrimi boji. Američani trdijo v sporočilu, da je takrat padlo 134 sovražnikovih vojakov, sami pa so imeli deset mrtvih in 21 ranjenih. Boje v sredo je spremljalo silovito bombardiranje utrjenih položajev osvobodilne fronte«.

Take vesti objavlja časopisje z majhnimi črkami med ostalimi članki. Vendar je bilo samo letos ubitih v vietnamski vojni več ameriških vojakov kot jih je padlo prej v šestletnih bojih. Do 16. septembra je padlo 6721 vojakov, od začetka leta 1961 do konca lanskega leta pa 6644 Američanov. Podatkov o tem, koliko Vietkongovcev je padlo, ni. Tudi ni podatkov, koliko otrok, žena in drugega civilnega prebivalstva je izgubilo življenje. Vsak dan so nedolžni ljudje žrtve besnila ameriške civilizacije.

Te dni sem bral pisma padlih Američanov v Vietnamu.

Predstavnik FNO Južnega Vietnama Ngujen Van Hieu jih je poslal g. Arnoniju, uredniku ameriške revije The Minority of One, v spremnem pismu pa je med drugim zapisal: »Bojšče je posuto s predmeti, ki so bili last ameriških vojakov. Verjemite mi, prav ti zapuščen predmeti ubogih ameriških vojakov, ki se ne bodo vrnil domov, najbolje pripovedujejo o bojih. Moje usmiljenje velja njihovim ženam in materam. Upam, da je vsaj nekaj tistih, katerih imena bom pozneje omenil, po čudežu ušlo žalostni usodi. Kakorkoli že, tukaj so izvlečki pism, ki so jih pisali ali prejeli, kosi papirja, ki so že orumeneli ali napol zgoreli. Razsutli so po gosti džungli cone C, ki je za napadalce neprehodna.« Sledijo odlomki pism. Berite jih (v zadnji številki Naših razgledov ali Nedeljskega dnevnika)!

Vietnam je postal poskusni zajec za najmodernejše oblike uničevanja, kar se jih je izmislila najmodernejša in pobesneta zahodna civilizacija. Generalni sekretar OZN U Tant je že večkrat namignil, da zna biti to prva faza tretje svetovne vojne. Američani preizkušajo množična

uničevalna sredstva; praksa potrди ali zanika teoretične predpostavke. Kar ni dobro, zavrnejo, kar je dobro, izpopolnjujejo naprej. Kako relativna sta beseda in pojem »dobro«!

V Delu sem 19. septembra videl sliko, kako ameriška marinca, do zob oborožena, z vrvo ženeta skoraj gola ujetega partizana; vrv sta mu zavezala okoli vratu. Vzvišena zmagovalca! Vojna v Vietnamu je očitno dosegla že tisto stopnjo, ko tudi najmanjše norme človeškega dostojanstva ne veljajo več. Pred časom sem v neki tuji reviji videl tudi sliko skupine južnovietnamskih vojakov; pred njimi na tleh so bile odsekane glave Vietkongovcev, dva, trije pa so imeli glave njihovih bratov celo v rokah.

Vojna je vojna, pa naj bo kjerkoli; nasilje je nasilje. In človek je v Indokini prav tako človek kot v Evropi. Dejstva so dovolj zgovorna, čeprav postajajo skopa poročila dolgočasna. Treba se je odločiti; vsak zase mora stari. Če smo proti vojni, smo tudi proti tisti v Vietnamu, čeprav je daleč.

A. Trifer

in dogodki

Po VI. kongresu svetovne federacije pobratenih mest Vsi ljudje na svetu želijo mir

Od 12. do 15. septembra je bil v palači UNESCO v Parizu jubilejni VI. kongres svetovne federacije pobratenih mest, ki je bila ustanovljena 1957. leta. Kongresu, ki se ga je udeležilo 670 delegatov z vseh kontinentov, so med zasledanjem posvečali še posebno pozornost člani UNESCO, predstavniki francoske vlade in pariške uprave. Na kongresu so bili predstavniki občin in mest, ki so člani svetovne organizacije in predstavniki parlamentov. Kongres je delal plenarno in v šestih komisijah. Na kongresu so za prihodnja štiri leta izvolili nov izvršni komite in predsednika federacije. Za novega člana izvršnega komiteja je bil izvoljen tudi predsednik kranjske občinske skupščine Slavko Zalar, dosedanji član izvršnega komiteja Marko Bulc pa je postal član častnega sveta. Za novega predsednika federacije pa so na kongresu izvolili znanega borca za mir, bivšega predsednika Firenz, ki je sedaj tudi častni predsednik tega italijanskega mesta, profesorja Lapiro.

Značilno za letošnji jubilejni kongres je bilo, da je s svojim delom, razpravami in resolucijami skušal prispevati, da se v sedanjem zaostrenem položaju ohrani mir v svetu. Predvsem pa je na kongresu prišlo do izraza medmestno oziroma medob-

činsko sodelovanje, ki ga lahko izrazimo z ugotovitvijo, da si vsi občani na svetu želijo mir. Bistvo tega naj bi bilo v prihodnje tudi ekonomsko sodelovanje med pobratenimi mesti, ki naj bi se pokazalo predvsem v »tretjem — nerazvitim ozioroma manj razvitim svetom«. Sodelovanje komunalnih in družbenih služb ter gospodarstva naj bi omogočilo čimhitrejši razvoj teh držav oziroma mest. Prav tako so na kongresu ugotovili, da pomanjkanje denarja precej zavira razvoj v tem delu sveta.

Danes ima svetovna federacija pobratenih mest velik pomen tudi v organizaciji združenih narodov. Zato ni naključje, da se je od sedaj že tri četrtine članic OZN odločilo za posebno resolucijo, ki sta jo predlagala Mali in Senegal, naj se ustanovi poseben sklad za razvoj medmestnega sodelovanja.

Kongres je na koncu sprejel tudi resolucijo, v kateri obsoja kakršno koli agresijo v svetu in sklenil, da mesto, ki je član federacije, lahko sodeluje z vsakim mestom v svetu, čeprav ni član svetovne organizacije. Razen tega so na kongresu sprejeli tudi poseben delovni program.

Posebno pozornost pa so na kongresu posvečali jugoslovanski delegaciji, saj so med drugim v celoti potrdili staljšča simpozij o lokalni

samoupravi in pravicah človeka, ki je bil od 23. do 27. maja letos v Ljubljani. Prav tako so v raznih dokumentih, ki so jih sprejeli na kongresu, upoštevali vse jugoslovanske izkušnje o komunalni samoupravi.

Kranj bo prihodnje leto

Želje po tesnejšem sodelovanju

Mesto Kranj je že deset let »poročeno«, kot pravijo Francozi, z mestom La Ciotat, ki leži ob francoski azurni obali, približno na sredini med Marseillem in Toulonom. Ze deset let za poredoma odhajajo mladinci iz kranjske občine na tritedenski obisk v to pobrateno mesto, mladinci iz La Ciotata pa vsako leto obiščejo Kranj. Tako je bilo tudi letos.

Pred približno enim mesecem se je iz Francije vrnila letošnja 35-članska skupina. Za razliko od prejšnjih let, ko so odhajali na letovanje v La Ciotat večinoma mladinci iz šol in terenskih mladinskih aktivov, je bil v letošnji skupini tudi 24-članski orkester glasbene šole iz Kranja. Prav to pa je prijateljstvo med obema mestoma ob letošnjem jubileju še bolj utrdilo. Orkester je namreč v Franciji priredil dva samostojna koncerta, razen tega pa je večkrat nastopil tudi v nekaterih krajih ob Azurni obali in v notranjosti Fran-

praznoval deseto obletnico članstva v svetovni federaciji pobratenih mest. Ob tej priliki bo slavnostno zasedanje družbenopolitičnega zbora kranjske občine. Na to zasedanje bodo povabili tudi vse predstavnike pobratenih mest.

A. Zalar

cije. Predstavniki mesta La Ciotat so Kranjčanom med obiskom pripravili vrsto izletov in povsod so jih sprejeli zelo lepo. Predstavniki francoskega mesta so tudi izrazili željo, da bi sodelovanje med obema mestoma še bolj razširili. Predlagali so, da bi naši delavci za nekaj časa prišli delat v njihovo ladjedelnico, razen tega pa menijo, da bi sodelovanje lahko razširili tudi na druga področja.

Ko smo pred dnevi obiskali vodjo letošnje kranjske skupine Vinka Kepica, nam je povedal, da mu bo bivanje v Franciji še dolgo ostalo v prijetnem spominu.

»Posebno rad se bo spominal ljudi, ki so nas vedno in povsod lepo sprejeli in zaeleli prebivalcem kranjske občine še veliko uspehov v prihodnje. To so ljudje, ki si želijo mirnega in prijateljskega sodelovanja in ki hkrati spoštujejo borbene tradicije prve in druge svetovne vojne.«

A. Zalar

Umrli je Ivan Regent

Ljubljana, 26. septembra. Danes je v Ljubljani umrl revolucionar Ivan Regent. Rodil se je leta 1884 v Kontovelju pri Trstu. Po osnovni šoli se je izobraževal sam in se že leta 1900 pridružil delavskemu gibanju. Postal je voditelj slovenskega tržaškega delavstva. Leta 1914 je bil izvoljen za predsednika izvršnega odbora jugoslovanske socialdemokratske stranke. V Balogni je bil 1.1919 izbran za člana centralnega odbora socialistične stranke Italije, kjer je zastopal komunistična načela. Na kongresu v Livornu je 1.1921 postal član CK KP Italije. Leta 1927 so ga fašisti pregnali v Jugoslavijo. Ze oktobra 1929 je moral v emigracijo v Pariz in leta 1930 prek Berlina v Moskvo. 1941 je postal član vseslovenskega komiteja in urednik slovenske izdaje moskovskega radia. L. 1944 se je vrnil v Beograd. L. 1945 v Črnometelj in pozneje v osvobodjeni Trst. V Ljubljano se je moral umakniti leta 1946.

S publicistikom se je začel ukvarjati že leta 1904. Pisal je v Rdeči prapor in v druge socialistične liste. Bil je urednik lista II laboratore, osnoval tednik Delo in bil njegov glavni urednik, leta 1925 pa je postal sourednik komunistične revije Zapiski delavsko-kmečke matice. Leta 1945 je spet postal urednik obnovljenega lista II laboratore.

Od 1.1947 do 1952 je bil minister za komunalne zadeve, za delo in minister za prosveto vlade LR Slovenije, nato predsednik prezidija ljudske skupščine LRS, leta 1953 pa izvoljen za člana republiškega izvršnega sveta. Bil je član CK ZKJ in član izvršnega komiteja CK ZKS.

Pogreb dolgoletnega člana najožjega političnega vodstva in člana ZKJ bo v četrtek, 28. t. m., ob 15.30 na Zalah. Pokojni bo ležal na Zalah do četrka do 8. ure, ko bodo njegove posmrtno ostanke položili na oder v veliki dvorani izvršnega sveta skupščine SRS, tam se bodo od 9. do 12. ure poslovili od pokojnika delovni ljudje, predstavniki delovnih in družbenih organizacij ter številni njegovi sodelavci, prijatelji in znanci.

Vitez Moorland

Čopov in Prešernov prijatelj

(Nadaljevanje in konec)

Za današnji zapis nam je še ostala pripoved o sporočilih, ki govore o Prešernovih samomorilskih poskusih.

NANI PILLER

Izmed vseh je pač najbolj avtentično pismo Laschanove sestre Ane (1810 — 1877), poročene s sinom ljubljanskega trgovca Jožefom Pillerjem (1803 — 1881).

Jožef Piller je bil Prešernov sošolec že v Ljubljani, pozneje pa tudi na Dunaju. Kot absolviran jurist je stopil v službo k ljubljanskemu deželnemu sodišču. — Prešeren je ostal s Pillerjem vse življenje v dobrih, toplih prijateljskih odnosih. Gotovo tudi zato, ker je bila Pillerjeva žena sestra pesnikovega prijatelja Antona Laschana.

Zato nam je tudi popolnoma razumljivo vzneirjenje, s katerim je pisala bratu v Frankobrod ob Meni o žalostni vesti iz Kranja.

Nemško pisano pismo, datirano z dne 1. avgusta 1848, je še dandanašnji ohranjeno je še ljubljanski Narodni in univerzitetni knjižnici. Pisemce je pisano z nežno žensko pisavo in je že močno obledelo. Vendar pomenja dragocen dokument za oni del Prešernove biografije, ki se dotika temnih pesnikovih let v Kranju.

Anino (doma so ji rekli Nana) pismo, poslovenjeno, slovi takole:

»Pepj (njen mož Jožef Piller) pravi, naj Ti pišem, da so zelo v skrbeh za pamet drja Prešerna, ki je bil v Kranju. Pomisli, pretekli teden (od ponedeljka dne 24. do nedelje 30. julija 1848) je prišel v gostilno, kamor po navadi zahaja, ter jo (natakario) vprašal, ali ve za močen žebelj v steni, na katerega bi se mogel obesiti. Mislila je, da gre za šalo, in mu pokazala na steno, kjer je res bil (žebelj). Samo še vrv mi prinesite! (je rekel Prešeren). Ker mu je spet hotela vrniti šalo, mu je rekla: 'Te pa nište vredni.' Kmalu po tem razgovoru je šla iz sobe, toda po kratkem času se je zopet vrnila. A kako se je prestrašila, ko je videla, da že visi za ovratnico in da je že čisto zaripel. Imela je še toliko prisotnosti duha, da ga je hitro odrezala, a zdravnik ga je zopet obudil k zavesti. A ko se je opomogel, je natakario oštel, kakaj ni pustila, da bi visel. Kar je mrtev dr. Crobath (ki je umrl 13. julija 1848), so opazili ljudje na Prešernu veliko izpremembo. Tega dogodka nismo hoteli verjeti, a je žalibog reseničen, kajti več ljudi iz Kranja je isto pisalo.»

DRUGA VERZIJA

Drugi vir, ki potrjuje resničnost nesrečnega dogodka, je pripoved učiteljice Marije Roosove, pravnukinje gostilničarja Jakoba Jalna v Kranju. Tota njena, Albina Roos, roj. Jalen (1839 — 1913), ji je posredovala sporočilo, ki je živelo v njihovem rodu:

»Mutter, tako so rekali svoji materi njeni otroci (bilo jih je kar 16!) je pripovedovala, da je bil Prešeren večkrat zelo potr in v takem razpoloženju poskusil v njihovi (Jalnovi) hiši napraviti samomor. V shrambi se je obesil z vrvo na železno omrežje, ki ga je svoji neča-

tega leta z vdovo prejšnjega lastnika Stare pošte, z Nežo Mayer. Torej je bila pozneje to tudi Jalnova gostilna.

Žal, so s podiranjem staroslavne gostilne na Stari pošti pred leti tako pohiteli, da je sedaj kakršnokoli rekonstrukcija dogodka nemogoča. Predvojni, nekajletni najemnik te gostilne Miro Peterlin, mi je kake mesece pred svojo smrtjo še zatrjeval, da so v hiši ohranjeni še razni stenski napisi, napisani s Prešernovo ali njegovih prijateljev roko, in da je v kuhinjskem zidu kljuka, na kateri je po tradiciji nekaj hipov viselo Prešernovo telo.

Nekdanja Laschanova graščina Čušperk (1. 1860)

kinji Mariji teta Albina večkrat omenila. Tako ga je »Mutter« našla obešenega in zaklicala: »Gospod doktor, kaj ste vendar mislili? In ga je z lastno roko odvezala.»

Tako poroča drugi vir, ki mu tudi ne moremo odreči avtentičnosti, četudi je bil dosti kasneje evidentiran (še le 1. 1930).

V temi pa je ostala točna določitev gostilne, v kateri je bil storjen samomorilski poskus. V obe gostilni, na Stari pošto in k Jalnu, je pesnik redno zahajal v kritičnem času, tj. v poletju 1848. Pismo Nani Pillerjeve govori o natakariji. Ta bi utegnila biti Minca Miklavčičeva, »bohinjska roža« kot ji je dvorljivo rekal Prešeren. Stregla je v gostilni na Stari pošti, pri Nepomuku Mayerju. V Jalnovi gostilni pa so po vsej podobi stregle poleg matere le starejše njene hčere. Tudi odnos pesnika do Ane Jalnove, ki je bila zelo pobožna žena, je bil neki tako spoštljiv, da neradi verjamemo v lociranje nesrečnega dogodka v njeno hišo.

Morda pa je nastala kaka pomota v pripovedi Jalnovih hčera zato, ker je tudi gostilna Stara pošta od leta 1859 dalje pripadala Jakobu Jalnu. Poročil se je namreč

Ta si jih je leta 1869 prepisal. Od Zupana je dobil rökopis Fran Salezija Finžgarja in ga v odlomkih objavil v Katoliškem obzorniku 1. 1904. (Danes hrani Zupanov prepis NUK pod signaturo Ms. 393.)

Ob današnjem zapisu, ki ga namenjamo predvsem žalostnemu pismu Laschanove sestre, nas v »Tumačenjih« najbolj zanimajo le oni odstavki, ki govore o nesrečnih pesnikovih samomorilskih poskusih.

»Za revne ljudi je bil Prešeren prava duša. Režeži so hodili vedno k njemu in marsikomu je dal po celo pest krajcarjev. Prešeren je vse razdal; enkrat je imel že le dve srajci, ko ga pride neki revež prosit, on vkaže svoji sestri, ki je bila pri njem, eno mu dati. — Nesreča ga je vendar pekla strašno in večkrat se je hotel ubiti. Enkrat se je hotel

srca Prešernovega se v ocnah premalo poudarja. Prav omenja Stubljev rökopis, da je bilo to za poezijo dobro, za Prešerna samega pa slabo — Da, slabo zato, ker je bil pesnik. Ko bi bil čisto navaden povprečnež, bi ga vse to ne vznemirjalo. Pesnik pa mora trpeti — to je njegov poklic! Če mu pekla drugi ne ustvari, ustvari si ga sam. In ta boj proti namišljenemu ali resničnemu trpljenju je tisti mogočni navor, ki lirika dviga vedno višje ter mu daje najlepših idealnih misli in snovi.»

Tako Finžgar! Tako poenostavljeno je gledala na pesnikovo usodo doba na prelomu stoletja... Seveda pa danes bolje vemo, kaj vse je trlo njegovega duha, kako mu je kragulj trgalo srce, ko je gledal v brezup prihodnjih dni in ni mogel ubežati praznoti. Ob misli na svoje pesniško poslanstvo se je zavedal, da mora trpeti, brez miru...

Zato moramo seveda zavračati sleherni plehkost, češ, pesnik je poskušal napraviti samomor zaradi nesrečne ljubezni.

VITESKI NASLOV

Ob koncu naših kramljanj o pesnikovem zvemem prijatelju Antonu Laschanu — vitez Moorlandu, moramo poskusiti, se razložiti njegov plemiški naslov.

Kot poslednji nemški župan Ljubljane (županoval je od leta 1874 do leta 1882) si je Laschan pridobil nedvomne zasluge za ureditev raznih komunalnih zadev, posebno se je trudil da bi ljubljansko barje ne prizadevalo toliko škode v vsakoletnimi poplavam. Prav za uspehe pri osuševanju ljubljanskega morostia (in tudi seveda za druge zasluge) mu je cesar Franc Jožef leta 1883 podelil dedno plemstvo z naslovom vitez Moorland (Moor — močvirje). Utegnil pa si je izbrati Laschana naslov še zaradi nečesa drugega: okrog njegovega rodbinskega gradu na Čušperku se še dandanašnji širijo močvirja ob rečici Račni. Kaj, ko Laschanov viteški naslov le ne meri izključno na ljubljansko barje? Saj so tedaj kandidati za podelitev plemstva smeli sami izbirati svoj novi naslov. (Tako si je npr. dr. Janez Bleiweis izbral predikat Trsteniški, pač po rodnem kraju svojih dedov.)

A naj bo tako ali tako, ime viteza Moorlanda — Antona Laschana, se bo vedno s sifipatijo izgovarjalo ob imenih učenjaka Matije Čopa in pesnika Prešerna.

Črtomir Zorec

na Bleškem jezeru ustreliti, ali pištola se k sroči ni hotela izprožiti. Tako tudi enkrat v Ljubljani.»

FINŽGARJEVE MISLI

Finžgar, sam žlahtnik Prešernov, četudi le daljni, dodaja Trdinovi pripovedi še svoja »tumačenja«:

»Ne bom opravičeval Prešerna, le na to bi opozoril, da ni tako težko psihološko umevatj njegovega življenja. Udarce in razočaranja prebije lahko mož suhega srca, matematične sodbe — mož filozof. Pesnikovo srce pa je preveč občutljivo, prenežno in presibko, da bi ostalo ledeno mirno na razvalinah lepih nad. — In resnica je, da so liriki vseh narodov kolikor toliko nesrečni. Čeprav pa njihova nesreča ni taka, da bi spravila realnega, navadnega človeka, ki ima sicer komaj le za lečo srca, iz tira. Kaj takega, kar je morilo Prešerna, bi srednje-moški, suhoparni zemljan poplaknil s čašo vina in bi legel ter do osmih izvrstno spal.»

»In ta moment liričnega

NESPROZENA PISTOLA

In še eno poročanje je pred nami, ki govori o nesrečnih drugih pesnikovih samomorilskih poskusih.

(Pri tem se hote ognemo literarno pisanega sestavka Franca S. Finžgarja »Oh, ne dajte mi pištole...«, ki ga je kot podlistek priobčil »Slovenec« dne 9. septembra 1905. Ognemo zato, ker je vir njegov, Trdinova predavanja bolj faktografski.)

Ko je, pozneje tako sloviti bard dolenske deželice, pisatelj Janez Trdina 1. 1863 in 1864 služboval kot profesor še na reški gimnaziji, je med svoja predavanja o hrvaški literaturi, kaj rad vpletel tudi kako pripoved o našem Prešernu.

Bodri sedmošolec Vinko Stubelj iz kraškega Stanjela si je Trdinove besede o Prešernu skrbno zapisoval. Zvezčiču je dal naslov »Tumačenja«.

V goriški bogoslovnici, kamor je Stubelj po končani gimnaziji vstopil, je »Tumačenja« posodil svojemu šolskemu tovarišu Jožefu Zupanu z Dobrave.

Po Prešernovih stopinjah

Uboj na Jesenicah

Ali je Peter Svetina zabodel Husnijo Grgiča zaradi ljubosumnosti?

V nedeljo ob 3.30 je 36-letni Peter Svetina, doma z Jesenic, z nožem do smrti zabodel 26-letnega Husnijo Grgiča, nazadnje stanujočega na Jesenicah.

Storilec in pokojnik sta bila pred ubojem skupaj v gostilni. Storilec je prosil Grgiča, da bi šla skupaj k Svetinovi

Na ovinku trčila

V sredo ob 22.10 sta na cesti II. reda v Jasni pri Kranjski gori trčila osebni avto KU-S-741, ki ga je vozil nemški državlján Wolfgang Klemm in osebni avto UD-10001-I, italijanski voznik Albino Schnabl. Voznika sta se srečevala na blagem ovinku in trčila. Škode je za 50 tisoč starih dinarjev.

-SZ

Pripeljal s preveliko hitrostjo

V nedeljo ob 2.30 se je na cesti II. reda Bled—Bohinj med vasema Nomenj in Obrne zgodila huda prometna nesreča vozniku osebnega avtomobila KR 95-97 Gojku Prezlju iz Kranjske gore. Prezlju je pripeljal v ovinek s preveliko hitrostjo, zato ga je začelo zanašati po cesti in je zapeljal s ceste. Pri tem se je avtomobil močno poškodoval in je na njem škode za 400.000 starih dinarjev.

-SZ

Nenadoma prečkala cesto

Na Ljubljanski cesti v Kranju se je v četrtek ob 15.12 hudo ponesrečila Ana Opeka iz Kranja. Opekova je nenadoma prečkala cesto izven prehoda za pešce, zato jo je voznica osebnega avtomobila LJ 460-00 Marija Stucin iz Stražišča zbila po cesti. Opekova se je hudo ranila.

-SZ

ženi, ki se je pred časom od njega odselila, da bi se skupaj pogovorili. Svetinova je bila namreč potem, ko se je odselila od moža, večkrat skupaj z Grgičem. Grgič je Svetinovo prošnjo zavrnil in je odšel sam iz lokala. Napotil se je proti stanovanju Svetinove žene. Tu pa ga je na hodniku dohitel Svetina, narkar sta se začela prepirati in pretepati. Med pretepom je Svetina potegnil nož in z njim dvakrat zabodel Grgiča, ki je ranam podlegel. Preiskava o uboju še ni zaključena, vendar do sedaj znane okoliščine kažejo, da je uboju botrovala ljubosumnost. -SZ

Tovornjak zapeljal med otroke

Na prehodu za pešce na Koroški cesti v Kranju je v ponedeljek ob 10.55 tovorni avto LJ 581-51, ki ga je vozil Milan Pirkovič iz Ljubljane, podrl triletnega Roberta Križaja in šestletno Mirjano Bazovič. Robert Križaj je hudo ranjen, Mirjana Bazovič pa laže.

V času, ko se je pripetila nesreča, je šla prek prehoda za pešce skupina 35 otrok, ki so jih vzgojiteljice iz otroškega vrtca peljale na sprehod po mestu. Otroci so prečkali cesto tako, da so šli prek prehoda po dva in dva skupaj. Tovornjak, ki je pripeljal od Zlatega polja po Koroški cesti, pa je z nezmanjšano hitrostjo zapeljal med otroke. Vsa sreča, da jih ni zadel še več. -SZ

Mopedist zadel pešca

V soboto ob 19.40 je na cesti Kranj Golnik voznik mopeda Anton Bercko iz Gorič zadel Staneta Ceglarja iz Kranja, ki je šel peš ob kolesu po desni strani ceste. Pešec je bil laže ranjen, mopedist Bercko pa teže. -SZ

POGORELO GOSPODARSKO POSLOPJE V CERKLJAH — V soboto ob 15.20 je začelo goretli gospodarsko poslopje župnijskega urada Cerklje, katerega ima v najemu Kmetijsko-živilski kombinat iz Kranja, delovišče Pšenična polica pri Cerkljah. Pogorelo je ostrešje hleva, približno 50.000 kg slame in nekateri drugi predmeti. Gmotna škoda znaša 4.500.000 starih dinarjev. Požar so povzročili otroci, ki so zakurili ogenj, da bi pekli koruzne storže. — Foto: F. Perdan

Zaneslo ga je s ceste

V soboto ob 4.30 je na relaciji Lesce—Bled zaneslo s ceste osebni avto KR 115-41, ki ga je vozil Jože Mokorel z Jesenic. Avtomobil je zaradi prevelike hitrosti vrglo 10 metrov stran od ceste, kjer se je prevrnil. Voznik je bil laže ranjen. Na avtomobilu je škoda za 2 milijona starih dinarjev. -SZ

Obtičal v grmovju

Med Predvdvorom in Belo je v nedeljo zaneslo s ceste v grmovje voznika osebnega avtomobila LJ 575-09 dr. Zorana Železnikarja iz Ljubljane. Do nesreče je prišlo zaradi tega, ker je Železnikar vozil s preveliko hitrostjo. Na avtomobilu je škoda za 350.000 starih dinarjev. -SZ

Tovornjak v drevo

V bližini vasi Belca je v soboto ob 21. uri iz doslej še neznanih vzrokov zapeljal s ceste in se zaletel v drevo tovornjak, ki ga je vozil Beograjecan Radomir Rajkovič. Voznik je bil hudo ranjen in so ga prepeljali v jeseniško bolnišnico. Na tovornjaku je škoda za 400.000 starih din.

Cerklje za dvojni praznik

Prejšnjo sredo, pozno zvečer, se je končala razširjena seja sveta krajevne skupnosti Cerklje, ki so ji prisostvovali tudi predstavniki družbeno-političnih organizacij in društev. Na seji so razpravljali o letošnjem praznovanju krajevnega praznika in 50-letnici oktobrske revolucije.

Prebivalci Cerklj in okoliških vasi se vsako leto v tem času spomnijo na noč od 3. na 4. oktober 1944, ko so partizani napadli belogardiščno postojanko v Cerkljah. Letošnji dvojni praznik bodo praznovali od 1. do 8. oktobra. Že 30. septembra bodo mladinci zakurili kresove po okoliških hribih. V nedeljo, 1. oktobra, se bodo zvrstile razne športne prireditve, ki se bodo nadaljevale vse do 8. oktobra. Prireditve in tekmovalja pa bodo izvedli še gasilci, člani avto-moto dru-

štva, komisija za varnost in vzgojo v cestnem prometu, rdeči križ, šahovska sekcija, šolsko športno društvo, komisija za spomeniško varstvo, mladina KUD Davorin Jenko Cerklje, strelska družina in ostale organizacije. Program je tako pester, da bo tudi po več prireditvah na dan. Krajevna skupnost bo imela na sam dan praznovanja, tj. 4. oktobra, slavnostno sejo, mladina pa bo ta večer po okoliških krajih še enkrat zakurila kresove. Slavnostna akademija bo v soboto zvečer, 7. oktobra, v dvorani kina Cerklje, v nedeljo pa bo velika proslava rdečega križa: lov na lisico, ki jo priredi avto-moto društvo in ogled spomeniške hiše v Sidražu, ki je kulturni spomenik in spomenik iz NOB, v kateri so belogardisti po izdaji postrelili domače in nekaj partizanov. R. C.

Jezero Črnava ozdravljeno

O težavah jezera Črnava v Predvdvoru in o raznih neuspelih poskusih, da bi bilo jezero vedno polno in voda ne bi pronicala oziroma odtekala skozi dno jezera, smo v našem časniku že večkrat pisali. Pred dnevi pa je bilo končano še eno takšno »reševanje«.

To zadnje »reševanje« je opravil Geološki zavod iz Ljubljane, ki je na začetku tudi predlagal, kako bi rešili ta večletni problem v Predvdvoru. Za rešitev jezerskega dna, za katero sedaj Geološki zavod iz Ljubljane zagotavlja, da bo držalo vodo pet let (in prav gotovo tudi potem), je kranjska občinska skupščina tokrat namenila 36 milijonov in pol starih dinarjev. Da voda ne bi več odtekala skozi dno, pa so porabili 330 ton cementa, 200 ton peska, 50 ton bentonita in razne druge kemikalije. Ves ta material so s pritiskom do 15 atmosfer vbrizgali v 33 dvajset metrov globokih vrtnih ob jezera. Tako

so okrog jezera naredili nekakšno betonsko pregrado, ki bo v prihodnje preprečevala odtekanje vode skozi dno.

Prvi uspehi in upanje, da bo dno držalo vodo, so že vidni. To dokazuje, ker je jezero polno že od 21. avgusta letos in se od takrat gladina vode ni prav nič znižala. Tako sedaj v jezero priteče vsako minuto tri do štiri metre vode, prav tako pa jo tudi toliko odteče. A. Z.

Nova Prešernova koč

V soboto bo v Prešernovi koči na Stolu zadnja seja odbora za izgradnjo Prešernove koč, na kateri bodo uradno predali v upravljanje novo Prešernovo koč planinskemu društvu Javornik—Koroška Bela.

Postojanka je bila letos zelo dobro obiskana. Veliko je bilo tujih turistov, predvsem Avstrijcev. Računajo, da se bo v prihodnjih letih promet še znatno povečal. -RŠ

Osebni avto LJ 251-75, ki je bil ukraden v Ljubljani, so uslužbenci tajništva za notranje zadeve dobili v gozdu ob cesti Vodice—Sp. Brnik, kjer so ga neznanec pustil, potem ko so se zaleteli v drevo in je avto začel greti. — Foto: F. Gerda

Radio

Poročila poslušajte vsak dan ob 5., 6., 7., 8., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri. Ob nedeljah pa ob 6.05, 7., 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri.

SREDA — 27. septembra

8.05 Glasbena matineja — 8.55 Pisan svet pravljic in zgodb — 9.10 Deset let Otršega zbera RTV Ljubljana — 9.25 Pesmi in plesi jugoslovanskih narodov — 10.15 Majhen recital klarinetista Igorja Karlina — 10.45 Človek in zdravje — 10.55 Glasbena medigra — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.20 Od melodije do melodije — 12.10 Dunajski simfonični or-

kester — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Čez hrib in dol — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Trije zabavni ansambli — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Drobni odlomki iz opere Trubadur — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Mladina sebi in vam — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 18.15 Iz operetnega sveta — 18.45 Naš razgovor — 19.05

Glasbene razglednice — 20.00 Lahko noč, otroci — 20.10 Velike ure opere — 22.10 Za ljubitelje jazza — 22.50 Literarni nokturmo — 23.05 Poje vam Ella Fitzgerald

CETRTEK — 23. septembra

8.05 Glasbena matineja — 8.55 Radijska šola za višjo stopnjo — 9.25 Baletna suita — 9.45 Glasbena pravljica — 10.15 Minute z našimi solisti v popularnih operah — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.20 Stirideset minut z orkestri — 12.10 Melodije in ritmi — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Novi posnetki Tončke Maroltove — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Zabavni orkestri in zbori — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.30 Baskovske narodne pesmi — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05

Cetrtekov simfonični koncert — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 18.15 Turistična oddaja — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Lahko noč, otroci — 20.10 Cetrtekov večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Literarni večer — 21.40 Glasbeni nokturmo — 22.10 Bosanski in črnogorski motivi — 22.00 Literarni večer — 23.05 Nočni mozaik jazza

PETEK — 23. septembra

8.05 Operna matineja — 8.55 Pionirski tednik — 9.25 Igra zabavni orkester RTV Zagreb — 10.15 Dvajset minut pri skladatelju Maksu Ungerju — 10.35 Naš podlistek — 10.55 Glasbena medigra — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.20 Melodije za vas — 12.10 Simfonični orkester RTV

Televizija

SREDA — 27. SEPTEMBRA

17.00 Poročila — 17.05 Doktor Jojžoli — serijska lutkovna igra (RTV Zagreb) — 17.25 Poljudnoznanstveni film — 17.55 TV obzornik (RTV Ljubljana) — 18.15 Združenje radevednožev — oddaja za otroke (RTV Zagreb) — 19.00

Repertoarja (RTV Beograd) — 19.20 S kamero po svetu (RTV Ljubljana) — 19.45 Prenos nogometne tekme Tottenham Hotspurs : Hajduk iz Londona (Evrovizija) — 20.30 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.45 Drugi polčas tekme v Londonu (Evrovizija) — 21.30 Cik cak — 21.40 Mozaik kratkega filma: Filmi Vladana Slijepčevića — 22.10 Jazz festival v Ljubljani (RTV Ljubljana) — 22.40 Z nogometnih tekem Madžarska - DR Nemčija in ZR Nemčija : Francija (RTV Ljubljana - Beograd) — 24.00 Zadnja poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 21.00 Spored italijanske TV

CETRTEK — 28. SEPT.

9.40 TV v šoli — ponovitev ob 14.50 (RTV Zagreb) — 11.00 Angleščina — ponovitev ob 16.10 (RTV Beograd) — 17.05 Poročila — 17.10 Vijavaja — ringaraja — 8. oddaja — 17.55 TV obzornik — 18.15 Po sledeh napredka (RTV Ljubljana) — 18.35 Glasbeni bienale v Zagrebu (RTV Zagreb) — 19.00 Tožarjenja — humoriistična oddaja (RTV Beograd) — 19.40 TV prospekt (RTV Zagreb) — 19.54 Propagandna medigra (RTV Ljubljana) — 20.00 TV dnevnik — 20.30 Aktualni razgovori (RTV Beograd) — 21.10 Cik cak (RTV Ljubljana) — 21.20 Ko je meč

brojil pravico — serijska igra (RTV Zagreb) — 22.05 Srečanje z Leonidom Koganom — glasbena oddaja (RTV Skopje) — 22.20 TV dnevnik (RTV Beograd) — **Drugi spored:** 17.55 Večera, danes, jutri — 18.15 Mladinska tribuna — 18.25 Spored JRT — 18.40 Propagandna oddaja (RTV Zagreb) — 19.54 Lahko noč, otroci — Sarajevo (RTV Beograd) — 21.00 Spored italijanske TV

PETEK — 29. SEPTEMBRA

9.40 TV v šoli — ponovitev ob 14.50 — 10.40 Angleščina — ponovitev ob 15.50 (RTV Zagreb) — 11.00 Osnove sploš-

Ljubljana — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Igrajo domače pihalne godbe — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Ansamblji in solisti — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.25 Glasbeni intermezzo — 15.40 Zabavni zbori — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Koncert po željah poslušalcev — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 18.15 Zvočni razgledji po zabavni glasbi — 18.45 Kulturni globus — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Lahko noč, otroci — 20.10 Poje zbor Slovenske Matice iz Clevelanda — 20.30 V tričetrtinskem taktu — 20.45 Dobimo se ob isti uri — 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih — 22.10 Iz opusov — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 S Plesnim orkestrom RTV Ljubljana

ne izobrazbe — ponovitev ob 16.10 (RTV Beograd) — 17.25 Poročila — 17.30 Oddaja za otroke (RTV Skopje) — 17.55 TV obzornik — 18.25 Glasbeni magazin — 19.00 Na sedmi stezi — oddaja o sportu — 19.30 Cik cak — 19.35 Forma viva 67 — človek in kultura (RTV Ljubljana) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.30 Cik cak — 20.38 Celovečerni film — 22.10 Zadnja poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.55 Večera, danes, jutri — 18.15 Mladi na zaslonu — 19.05 Mozaik — Sarajevo — 19.54 Lahko noč, otroci (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

Kino

Kraji CENTER

27. septembra amer. barv. zgod. CS film BEN HUR ob 15.30 in 19. uri

28. septembra amer. barv. zgod. CS film BEN HUR ob 15.30 in 19. uri

29. septembra amer. barv. zgod. CS film BEN HUR ob 15.30 in 19. uri

Kraji STORŽIC

27. septembra franc. barv. CS film NAJSTAREJŠI FERCHAUD ob 16., 18. in 20. uri

28. septembra amer. barv. pustolovski film ROBIN HOOD ob 16., 18. in 20. uri

29. septembra amer. barv. pustolovski film ROBIN HOOD ob 16. uri, ameriški barvni vestern DVA JEZDECA ob 18. in 20. uri

Kraji SVOBODA

27. septembra franc. CS drama VOJNA JE KONČANA ob 20. uri

Jesenice RADIO

27. septembra amer. barv. film ZBIRALEC

28. septembra franc. barv. cinem. film CLOVEK IZ

HONGKONGA

29. septembra franc. cinem. film STRELA IN PEKEL

Kino PLAVZ

27. septembra franc. barv. cinem. CLOVEK IZ HONGKONGA

28. septembra sovjetski film KAKO NAJ VAS POKLIČEM?

29. septembra sovjetski film KAKO NAJ VAS POKLIČEM?

Dovje Mojstrana

28. septembra amer. barv. cinem. film CIMARRON

Kranjska gora

28. septembra amer. barv. film ZBIRALEC

29. septembra amer. barv. cinem. CIMARRON

Kamaik DOM

27. septembra kubanski film MLADI UPORNIK ob 20. uri

28. septembra kubanski film MLADI UPORNIK ob 17.15 in 20. uri

Skofja Loka SORA

27. septembra amer. barv. CS film VELIKI POBEG ob 17. in 20. uri

28. septembra amer. barv. CS film VELIKI POBEG ob 17. uri, franc. film DNEVNIK ZENE V BELEM ob 20. uri

29. septembra franc. film DNEVNIK ZENE V BELEM ob 18. in 20. uri

Zdravstveno zavarovanje kmetov

Pripravlja se nov osnutek zakona

Že od julija oziroma sredine avgusta letos se v naši republiki razpravlja o zdravstvenem zavarovanju kmetov. Takrat sta republiški sekretariat za delo in republiški zavod za socialno zavarovanje poslala vsem občinskim skupščinam in komunalnim skupnostim socialnega zavarovanja kmetov ter nekaterim republiškim organom vsak svoj osnutek novega zakona o zdravstvenem zavarovanju kmetov.

Zdravstveno zavarovanje zasebnih kmetov je bilo v Sloveniji urejeno 1959. leta z republiškim zakonom o zdravstvenem zavarovanju kmetijskih proizvajalcev. Ta zakon je bil 1961. leta spremenjen in je potem veljal do 1. januarja 1966. Takrat pa je bil sprejet sedanjí zakon, ki je hkrati uveljavil tudi samoupravljanje in samofinanciranje kmečkega zavarovanja. Tako imajo danes kmetje — zavarovalci svoje komunalne in republiške zavarovalno skupnosti, njihovi prispevki pa so edini vir dohodkov skladov kmečkega zdravstve-

nega zavarovanja. Sedanjí zakon zagotavlja osnovno zdravstveno varstvo, vendar pa je kranjska komunalna skupnost socialnega zavarovanja kmetov (in tudi nekatere druge komunalne skupnosti v Sloveniji) uvedla tudi razširjeno zdravstveno varstvo.

Tako kot v ostalih skladih zdravstvenega zavarovanja pa je v zadnjem času vse več govora o primanjkljajih v skladih zdravstvenega zavarovanja kmetov. Danes znaša ta primanjkljaj skoraj milijardo starih dinarjev. Prav zaradi tako velikega primanjkljaja pa so samoupravni organi zdravstvenega zavarovanja kmetov doslej že večkrat zahtevali, da je sedanjí zakon treba spremeniti, tako da v prihodnje v skladih ne bo izgube.

Marca letos je zvezna skupščina sprejela novelo temeljnega zakona o zdravstvenem zavarovanju, ki daje republikam tudi večjo pristojnost pri reševanju pravic zdravstvenega varstva. Prav tako novela pooblašča republike,

da lahko določijo tudi druge virov dohodkov skladov.

Takoj po izidu te novele temeljnega zakona pa je republiški sekretariat za delo začel pripravljati spremembo in dopolnitve sedanjega republiškega zakona o zdravstvenem zavarovanju kmetov. Pripombe na ta osnutek so kmalu pripravili v izvršnem odboru republiške skupnosti socialnega zavarovanja kmetov. Teh pripomb pa je bilo toliko in tako različne od osnutka, da so bile pravzaprav poseben zakonski osnutek. Tako sta se v razpravi naenkrat pojavila dva osnutka.

Pred kratkim so o obeh osnutkih razpravljali razni odbori republiške skupščine. Razpravljali so predvsem o glavnih nasprotjih obeh osnutkov; o zavarovalcih, o širini zdravstvenega varstva in o financiranju zavarovanja.

Trenutno se večina zaveza, da se sedanje število zavarovalcev ne bi smelo zmanjšati, prispevek za zdrav-

Prodaj

Prodaj 2 m suhih smrekovih PLOHOV — 5 cm in enofazni STEVEC. Informacije pri Zagarju Matevžu, sv. Duh, Skofja Loka 4573

Prodaj novo kuhinjsko POHISTVO. Britof 41, Kranj 4574

Prodaj KRAVO z drugim teletom. Jama 6, Kranj 4661

Prodaj HRUSKE tepke. Stefanja gora 4, Cerklje 4662

Prodaj SLAMOREZNICO starejši model in BRANE za na ploh. Sr. vas 67, Senčur 4663

Prodaj dobro ohranjeno KMECKO HISO s hlevom, 7 km od Kranja. Naslov v oglasnem oddelku 4664

Prodaj dva PRASICA po 40 kg težka, Zupan Anica, Bistrica 59, Tržič 4665

Prodaj KRAVO, 7 mesecev brejo, dobra mlekarica. Snedic Rudolf, Bistrica 28, Tržič 4666

Prodaj zazidljivo PARCELO v Dupljah. Naslov v oglasnem oddelku 4667

Prodaj eno leto staro TELICO. Breg ob Savi 12, Kranj 4668

Prodaj veliko sobno LIPO. Zagar Jože, Senčur 68 4669

Prodaj 6 tednov stare PRASICKE. Gorica 1, Radovljica 4670

Prodaj usnjen dolg črn PLASC (boks) in KROMPIR cvetnik. Voklo 12, Senčur 4671

KADAR VOZIS,
NE BERI!
KADAR BERES, BERI
PAVLIHO!

Prodaj levi STEDILNIK gorenje — skoraj nov — in POMIVALNO MIZO po ugodni ceni za 50.000 S din. C. na Klanec 3, Kranj 4672

Prodaj skoraj nov električni namizni SIVALNI STROJ. Naslov v oglasnem oddelku 4673

Prodaj FIAT 750, dobro ohranjen za 750.000 S din. Trojarjeva 35, Stražišče 4674

Prodaj desni emajliran STEDILNIK gorenje v dobrem stanju. Jagodic, Cerklje št. 19 4684

Prodaj nedograjeno HISO v okolici Trate pri Sk. Loki. Naslov v oglasnem oddelku 4685

Kupim

Kupimo večje število kvalitetnih žilindrih ZIDAKOV. Krajevna skupnost Besnica, pošta Zg. Besnica, telefon 21-607 4675

Kupim navadno HARMONIKO. Močnik, Dobrava 10, Cerklje 4676

Ostalo

ROLETE-LESENE, plastične, platnene, struženje in lakiranje parketa naročite pri SPILERJU LOJZETU, Radovljica, Gradnikova 9, telefon 70-046 4629

APNO — prvovrstno žgano, po industrijski ceni dobavlja takoj na dom in sprejema naročila KZK Kranj — kooperacija, skladišče c. JLA, nasproti kina Center, telefon 22-143 4516

Osvezila vas bo
samo kava
Loka
Škofja Loka

Takoj oddam opremljeno SOBO v središču Kranja. Ponudbe poslati pod »I. oktober« 4677

Iščem žensko za VARSTVO OTROKA vsakih 14 dni. Nudim hrano, stanovanje, ostalo po dogovoru. Kranj, Zavska 27/B (Orehek) 4678

Iščem enosobno STANOVAJE v Kranju. Ponudbe poslati pod »Enosobno« 4679

Našel sem najlon PLASC na cesti Kokrica — Rupa. Dobi se pri Zaplotnik, Kokrica 96 4680

Iščem SOBO v Kranju. Milič Milivoje, Planina 2, Kranj 4681

Blizu Trstenika sem našel zažgan MOPED. Goriče 48, Golnik 4682

Podpisani MOCNIK STANE, Britof 116, obžalujem in preklicujem, kar sem neresničnega in žaljivega govoril o FRLIC MARIJI, Britof 140. Zavežujem se, da jo bom v bodoče pustil pri miru 4683

VELETRGOVINA
ZIVILA
KRANJ
OBJAVLJA

prodaja osebnega avtomobila

FIAT 1300
letnik 1964

Prodaja bo na javni licitaciji v petek, dne 29. septembra 1967, ob 15. uri v prostorih avtoparka podjetja na Savski cesti 28.

ZACETNA CENA JE
12.000,00 N din

Prednost do nakupa imajo družbene organizacije. Interesenti si lahko avto ogledajo vsak dan od 7. — 12. ure v garažah podjetja na Savski cesti 28.

K licitaciji se lahko prikladi vsakdo, ki prej položi 5% varščino od začetne cene. Družbene organizacije morajo priložiti pooblastilo.

KZK Kooperacija

Divjad povzročila precej škode

Kmetovalcem Stefanje gore in okoliških vasi pod Krvavcem letos divjad dela na kmetijskih pridelkih precejšnjo škodo. Sedaj je najbolj prizadeta ajda, saj je divjad, predvsem srne, uničila skoraj polovico pridelka. Letos so kmetovalci Stefanje gore že drugi prizadeti. Prvikrat jim je toča uničila precejšen del pridelkov, zlasti žitaric, sedaj pa divjad.

Precej škode jim delajo tudi divji prašiči, saj so nekateri travniki kar dobro razriti. Pod Ambrožem se je pojavil tudi medved in raztrgal nekaj ovac, škoda pa delajo tudi jeleni, zajci in druga divjad. Kmetovalci pričakujejo, da jim bo škoda povrnili zavod za gojitev divjadi Kozorog Kamnik, ki ima tod svoja lovišča. —rč

Mali nogomet Sindikalne športne igre

Minulo soboto, 23. septembra, in ponedeljek, 25. septembra, popoldne so se na športnem stadionu v Kranju pomerila na sindikalnih športnih igrah v malem nogometu moštva iz Standarda, Centrala, LIK, Exoterm, Tekstilindusa, Kovinarja, Iskre, Tekstilnega šolskega centra in Sava.

REZULTATI: sobota, 23. septembra — Standard : Central 3 : 0 (1 : 0), LIK : Exoterm 0 : 2 (0 : 0), Tekstilindus : Kovinar 1 : 1 (1 : 0).

REZULTATI: ponedeljek, 25. septembra — Iskra : Standard 0 : 0, Tekstilni šolski center : Sava 0 : 3 (brez tekme), Kovinar : LIK 3 : 1 (0 : 0).

V soboto, 30. septembra, se bodo srečali Exoterm : Tekstilindus, Standard : Kovinsko podjetje, Central : Iskra. V ponedeljek, 2. oktobra pa se bodo srečali Kovinsko podjetje : Central in Sava : Standard.

Na sliki moštvi LIK in Exoterm, kjer je Exoterm premagal LIK v malem nogometu z 2 : 0.

2.

Vsem mopedistom na območju občine Kranj

Zdravstveni dom Kranj obvešča, da se bodo pričeli redni zdravniški pregledi 2. oktobra 1967 v zdravstvenem domu Kranj. Vsi kandidati se morajo obvezno prijaviti v kartoteki — informacije Zdravstvenega doma, kjer jim bo določen datum pregleda. Prijavijo se lahko osebno ali telefonično od 6. do 19. ure.

Poudarjamo, da bodo pregledi vsak dan popoldne ob 16. uri, razen ob sredo, ko so pregledi ostalih voznikov (kategorije B, C, D, E, F).

Število pregledov na dan je omejeno, zato prosimo vse voznike, da se točno držijo določenega datuma.

Vsak kandidat mora prinesiti s seboj državni kolek za 150 S din.

Uprava ZD Kranj

stveno zavarovanje kmetov pa naj bi plačevali vsi lastniki kmečke zemlje, ne glede na to, kje so zavarovani. Razen tega predlagajo, da bi občinske skupščine prispevale za zdravstveno zavarovanje tistih kmetov, ki sami ne morejo plačati prispevka. Prav tako dosedanje razprave kažejo, da predlog o uvedbi premoženjskega cenzusa ni najboljši. V nekaterih vprašanjih pa so trenutno mnenja precej deljena.

Tako nekateri menijo, naj bi kmetje-zavarovanci plačevali prispevek po katastrskem dohodku, drugi pa predlagajo enoten prispevek za vse zavarovance od 16. do 65. leta. Do 16. oziroma nad 65. letom pa bi se zavarovanje financiralo s prispevkom od katastrskega dohodka.

Posebej pa so poslanci poudarili, naj bo osnovno zdravstveno varstvo kmetov enotno za vso republiko, komunalne skupnosti socialnega zavarovanja kmetov pa bi lahko določile tudi druge, dodatne pravice. Razen tega predlagajo, naj bi bilo zdravstveno varstvo čimbolj enot-

no, ker bi to tudi olajšalo in pocenilo poslovanje zdravstvenih zavodov.

Razprave o novem zakonu o zdravstvenem zavarovanju kmetov še niso zaključene. Poslanci se tudi ne bodo odločali o obeh dosedanjih osnutkih. Republiški sekretariat za delo bo namreč pripravil nov osnutek zakona in ga dal v širšo razpravo.

A. Zalar

OZIMNICA

Krompir, sadje, zelenjava itd. najugodnejše kupite pri KZK Kranj — kooperacija. Sprejema mo tudi naročila v skladišču nasproti kina Center.

Nadalje obveščamo cenjene kupce, da je od danes dalje naše skladišče, kjer dobite po konkurenčnih cenah, krmila, gnojila in drug reprodukcijski material za kmetijstvo, odprto ne prekinjeno od 6. do 16. ure.

KZK Kooperacija

Gorenjsko prvenstvo srednjih šol v atletiki

Iskra in Škofja Loka

V nedeljo se je na stadionu v Kranju borilo prek sto tekmovalcev in tekmovalk za naslove gorenjskih srednješolskih prvakov v atletiki za leto 1967 in za prehodni prapor ObZTK Kranj ter pokal padlih skojevcov v konkurenci ekip. Največ uspeha so imeli predstavniki poklicne šole Iskra iz Kranja v moški in dijakinje gimnazije Škofja Loka v ženski konkurenci.

Naprave na stadionu zaradi dežja v prejšnjih dneh niso bile najboljše, zato moramo biti z rezultati zadovoljni. Med posamezniki je bil z dvema zmagama najuspešnejši Dušan Prezelj, predstavnik PS Iskra, pri dekletih pa je dva naslova osvojila Branka Solar iz kranjske gimnazije, ki je zmagala v istih disciplinah kot Prezelj (višina, daljina).

REZULTATI — moški — 100 m: Starman (G. Sk. L.) 12,2; Babič (Iskra) 12,3; Drolc (TTS) 12,4; **300 m:** Špik (I) 39,0; Kalan (G. Sk. L.) 39,6; Drolc (TTS) 39,8; **1000 m:** Stromajer (TTS) 2:38,4; Hafner (G. Sk. L.) 2:39,6; Kafol (TTS) 2:52,8; **višina:** Prezelj (I) 175; Krumpak (G. Kr) 165; Jurjevčič (I) 165; **daljina:** Prezelj (I) 631; Krumpak (G. Kr) 592; Dolenc (I) 579; **krogla:** Mokič (I) 11,95; Zupan (I) 11,57; Špiljak (G. Kr) 11,14; **4 × 100 m:** PS Iskra 47,5; G. Sk. Loka 48,1; G. Kranj 48,8; **ženske — 100 m:** Osovnikar (G. Sk. L.) 13,1; Bizjak (G. Kr) 13,2; Simič (G. Kr) 13,6; **600 m:** Ušeničnik (G. Sk. L.) 1:59,4; Jerše (G. Sk. L.) 2:01,0; Bogataj (ESS) 2:01,2; **višina:** Solar (G. Kr) 135; Jelenc (TTS)

133; Otovičar (TTS) 129; **daljina:** Solar (G. Kr) 458; Bizjak (G. Sk. L.) 458; Osovnikar (G. Sk. L.) 442; **krogla:** Hladnik (ESS) 8,76; Tavčar (G. Sk. L.) 8,70; Zagar (ESS) 8,64; **4 × 100 m:** G. Sk. Loka 55,9; G. Kranj 57,6; Ekonomska srednja šola Kranj 58,2.

Vrstni red moških ekip — gorenjsko prvenstvo: 1. PS

Iskra Kranj 135, 2. Gimnazija Škofja Loka 101, 3. Gimnazija Kranj 94, 4. Tehniška tekstilna šola Kranj 90; **občinsko prvenstvo:** 1. PS Iskra 7500 točk, 2. Gimn. Kranj 6424, 3. TTS 6035; **ženske — prvenstvo Gorenjske:** 1. Gimnazija Sk. Loka 113, 2. ESS 94, 3. Gimn. Kranj 89, 4. TTS 49; **občinsko prvenstvo:** 1. ESS 4023, 2. Gimn. Kranj 3969, 3. TTS 3029.

V nedeljo pa bo na stadionu v Kranju občinsko atletsko prvenstvo za osnovne šole.

M. Kuralt

Gorenjska rokometna liga

Trije kandidati za prvaka

Četrto kolo v gorenjski rokometni ligi je bilo odigrano brez presenečenj. Vsi favoriti so zabeležili zmage. Prvi zmagi sta dosegli tudi ekipi Selc in Zabnice, edino novinec v ligi Jesenice je še vedno brez točke. Formiral se je vrh treh ekip, od katerih lahko pričakujemo novega prvaka Gorenjske.

Najbolj dramatična tekma je bila nedvomno v Kamniku, kjer so gostje le s težavo premagali perspektivno in borbeno ekipo Kamnika. Najlažje delo v tem kolu so imeli igralci Škofje Loke, ki so dosegli visoko zmago nad drugo ekipo iz Križev. Zabnica si je šele v zadnjih mi-

nutah priborila zmago v igri z mlado ekipo Kravca.

Med tednom je bila odigrana tudi zaostala tekma med Kamnikom in Selcami, v kateri so domačini s tesnim rezultatom slavili zmago nad odkrnjeno ekipo Selc.

Ker je tekmovalna komisija naknadno ugotovila, da je ekipa Kranjske gore pravočasno poravnala finančno obveznost do TK, je bila tekma registrirana z doseženim rezultatom (18:11 v korist Kranjske gore).

Rezultati 4. kola —

I. razred:

Škofja Loka : Križe B 21:7 (6:4), Zabnica : Kravec 26:18 (10:8), Selca : Kranj B 13:5 (5:4), Jesenice : Radovljica 12:22 (5:9), Kamnik : Kranjska gora 18:21 (9:10).

Lestvica:

Sk. Loka	4	4	0	0	81:45	8
Radovljica	4	4	0	0	79:54	8
Kr. gora	4	4	0	0	79:54	8
Kranj B	4	2	1	1	51:42	5
Kamnik	4	2	0	2	59:65	4
Selca	4	1	0	3	42:40	2
Zabnica	4	1	0	3	64:68	2
Kravec	4	1	0	3	48:79	2
Križe B	4	0	1	3	39:63	1
Jesenice	4	0	0	4	55:78	0

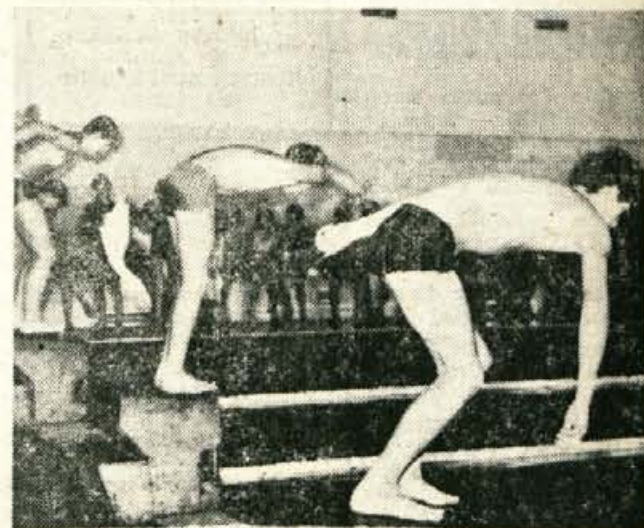
F. Porenta

Letos drugače?

V soboto je bilo v kranjskem zimskem bazenu osnovnošolsko plavalno prvenstvo Gorenjske. Eno izmed mnogih prvenstev, bi lahko rekli pri površnem pogledu na rezultate mladih plavalcev, vendar to ni tako.

Pri vsej stvari ne gre toliko za rezultate kot za nekaj povsem drugega. Začelo se je novo šolsko leto in spomin se vrača na anketo, koliko neplavalcev je med otroki v osemletnih šolah. Spomin se vrača na poletna časopisna poročila o ugotovitvah, ki jim je botrovalo neznanje plavanja.

Kot je znano, kranjske osnovne šole lani praktično sploh niso izkoristile pridobitve kot je zimski bazen. Le redke so posvečale pomen

240 plavalcev na Gorenjskem prvenstvu

V soboto je bilo v kranjskem zimskem bazenu letošnje prvenstvo gorenjskih osnovnih šol v plavanju. Nastopilo je kar 240 plavalcev in plavalč z Jesenic, Bleda, iz Radovljice, Trziča in Kranja. Največ uspeha so imeli pionirji in pionirke kranjskih dveh osnovnih šol France Prešeren in Simon Jenko. Sicer pa je vrstni red najboljših v posameznih disciplinah naslednji:

PIONIRJI: 50 m crawl —

1. Stružnik (S. Jenko), 2. Strnad (F. Prešeren), 3. Mrak (Tržič) — 50 m prsno: 1. Groselj, 2. Slavec (oba F. Prešeren), 3. Hribar (Jesenice) — 50 m hrbtno: 1. Velikanje (St. Zagar), 2. Stibel (F. Prešeren), 3. Kuhar (Tržič) itd. **ekipno:** 1. F. Prešeren — Kranj, 2. Simon Jenko — Kranj, 3. Heroj Bračič — Tržič, 4. St. Zagar — Kranj, 5. osnovna šola Bled itd.

PIONIRKE: 50 m crawl —

1. Baželj, 2. Lavička (obe F. Prešeren), 3. Simič (Radov.), 50 m prsno: 1. Svarc, 2. Mandeljc (obe S. Jenko), 3. — 4.

Pajntar (F. Prešeren) in Kržaj (St. Zagar), 50 m hrbtno: 1. Kraljič (S. Jenko), 2. Daševič (Rad.), 3. Porenta (S. Jenko) itd. — **ekipe:** 1. Simon Jenko - Kranj, 2. F. Prešeren - Kranj, 3. Tomaž Linhart - Radovljica, 4. osn. šola Bled, 5. S. Zagar - Kranj itd.

J. Javornik

Moto-cross

Reprezentanca SZ na Ljubelju

Na kratkem prijateljskem obisku se je v četrtek (21. septembra) na Ljubelju mudila sovjetska reprezentanca v moto-crossu, ki se je z mednarodnega tekmovanja v Italiji prek Jugoslavije vračala v domovino.

Sprejeli so jih predstavniki moto-cross komiteja Tržič, med njimi tudi direktor ljubeljskih dirk Jože Jurjevčič. V prisrčnem pogovoru z vodjo in trenerjem Sergejem in Saranovom so se menili glede nastopa reprezentance ZSSR na dirki za svetovno prvenstvo, ki bo, kot je znano, prihodnje leto 30. junija na Ljubelju. Prav tako je trener Saranov seznanil mlade sovjetske reprezentante o ljubeljski progi.

-dh

Smučarski skakalci opravili drugi izpit na Mostecu

Najboljši gredo v ČSSR, mladinci pa bodo imeli 15. oktobra prvenstvo SRS na plastični skakalnici

Z drugo pregledno tekmo so naši najboljši smučarski skakalci v nedeljo zaključili na Mostecu priprave za olimpijsko leto in bodo v prihodnjih dneh odpotovali na nadaljnji trening v ČSSR, kjer bodo vadili skupno s češkimi reprezentanci 12 dni in imeli na 60 m skakalnici, pokriti z umetno maso, tudi dve pregledni tekmi. V soboto, 30. septembra, bodo pod vodstvom zveznega trenerja Lojzeta Gorjana odpotovali v Rožnov naslednji naši skakalci: Eržen, Zajc, Pečar, Meseč, Stefančič, Bogataj, Dolhar, Smolej, Jurman, Oman, Giacomelli, Pudgar in kombinatorec Ambrozič.

Nedeljska tekma na 35-m skakalnici na Mostecu je pokazala, da bo v novi sezoni dokončno konec že nekaj let »vladajočega triumvirata« trojice skakalcev. Erženu, Zajcu in Pečarju se je sedaj priključila povsem enakovredna skupina mladih skakalcev kot so Meseč, Stefančič, Dolhar, Smolej in še nekateri drugi. Tako lahko v novi sezoni pričakujemo mnogo večjo rivaliteto za mesta pri vrhu kot pa je bilo to v minulih letih. To pa je samo pozitivno in bo vse to samo vplivalo na še večjo kvaliteto naših skakalcev.

Rezultati nedeljske tekme na Mostecu:

CLANI: 1. Dolhar (Enot.) 213,5 (36,5 — 37), 2. Smolej (Jes.) 210,5, 3. Eržen (E) 208, 4. Oman (Ihan), 5. Stefančič (Triglav), 6. Dovžan, 7. Bogataj (oba JLA), 9. Zajc (Jes.), 12. Gorjanec (Trig.), 14. Konc (Tr.), 16. Gros (Tr.) itd.

STAREJSI MLADINCI: 1. Pagon (Jes.) 168 (28,5, 30), 2. Rozina (Kis.), 3. Demšar (Jes.), 6. Butalič (Triglav), 7. Križnar (Triglav) itd.

MLAJSI MLADINCI: 1. F. Meseč (Triglav) 161,5 (28, 28,5) 2. Loštrec (Log.), 3. Kobal (Tr.), 4. Kapušin (Tr.), 6. Grosar (Tr.), 7. Norčič (Tr.) itd.

I. Javornik

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk«, Kranj, Koroška cesta 8. — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 (stavba občinske skupščine) — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135. — Telefoni: redakcija 21-835, 21-860; uprava lista, malooglasna in naročniška služba 22-152 — Naročnina: letna 24.—, polletna 12.— N din. Cena posameznih števil 0,40 N din — Mali oglasi beseda 0,6 do 1 N din, Naročniki imajo 20% popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.